MAZPULKS

MĒNEŠRAKSTS JAUNATNEI UN MAZPULKU DALĪBNIEKIEM

1935.

№ 6

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS KAMERAS IZDEVUMS

Mazpulku formas tērpu zeķes
dabūjamas latviešu uzņēmuma veikalā

P. TAŠKOVS, Rīgā,
Tērbatas ielā № 7,
Dzirnavu ielas stūrī, ieeja no Tērbatas ielas.
Turpat dabūjami visāda veida adījumi un trikotāžu izstrādājumi.

Kaucmindes mājturības seminārā

ir vēl dažas vakantas vietas. **Mācību kurss — trīsgadīgs.** Tuvākas ziņas un pieteikšanās Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, dz. 9, Kaucmindes mājturības seminārā, tāļr. 34744 vai 26417.

Lūgumraksti jāiesniedz līdz 15. jūnijam š. g. Lūgumrakstam jāpievieno: 1) gatavības apliecība, 2) vecuma zīme, 3) sīks dzīves apraksts.

Mazpulku formas tērpam
vidusjostas,

kā arī visādus citus formas tērpu piederumus karavīriem, aizsargiem, vanagiem u. t. t., sporta, ceļošanas piederumus un visādas piemiņlietas no ādas ar latviskiem ornamentiem piedāvā

A. S. A. Ratfelders,
Rīgā,
Kaļķu ielā № 11.
Pašu ražojums.
Vairumā. Mazumā.

Centrālā Savienība
«KONZUMS»
Rīgā, Dzirnavu ielā № 68 un nodaļas provincē,

piedāvā labāko fabriku un sistēmu **arklus, ecēšas, kultivātorus, sējmašīnas, rindu** un **mākslīgo mēslu** un **visus citus lauksaimniecības darba rīkus un to daļas, zāles un labības pļāvējus, labības pļaujamos aparātus, zirgu grābekļus,**

kā pazīstamos „SVECIA" tā arī tagad materiāla un apstrādāšanas ziņā ievērojami uzlabotos Krievijas, uz kuŗiem mums vienīgā priekšstāvniecība.

Arvien krājumā

„ALFA" un **KRIEVIJAS separātori, piena kannas, kāstuves, kāstuvju vate u. c. piensaimniecības piederumi.**

Mākslīgi mēsli, visas šķirnes. **Lopu spēkbarība,** kviešu un rudzu klijas. **Putnkopības piederumi,** inkubatori, mākslīgas cāļu mātes, vistu kāju riņķi, gliemežu vāki, kaulu drupinātāji. **Dārza miglotāji.**

MAZPULKS

LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS KAMERAS MĒNEŠRAKSTS
JAUNATNEI UN MAZPULKU DALĪBNIEKIEM.

IZNĀK KATRA MĒNEŠA 15. DIENĀ.
REDAKCIJA UN EKSPEDĪCIJA: RĪGĀ, BAZNĪCAS IELĀ № 4-a. TĀLRUŅI: RED. — 21617, EKSPED. — 22322.
ABONĒŠANAS MAKSA: GADĀ LS 2,—; ATSEVIŠĶS NUMURS 20 SANT.
SLUDINĀJUMU MAKSA: 1/1 L. P. — LS 100,—; 1/2 L. P. — LS 50,—; 1/4 L. P. — LS 25,—.

V. gada gājums. 15. jūnijā, 1935. g. № 6

Māc. Arn. Lūsis.

Tie, kuŗus Dieva Gars vada — ir Dieva bērni.

Un kad viņš, tas patiesības Gars, nāks, tas jūs vadīs uz visu patiesību — (Jāņa ev. 16, 3) — saka Kristus saviem mācekļiem tai laikā, kad pār viņa dzīvi jau sāka pacelties Golgātas krusts. Viņa ceļš šai pasaulē vairs tikai īsu gabalu bija ejams. Tad tas būs galā. Ļaudis bija dzirdējuši viņa mācību. Redzējuši viņa darbus. Bet tie visu vēl nespēja saprast. Tie bija kā bērni, kas no miega pamodušies, ilgi izbrīnā raugās sev apkārt un vairās spilgtās dienas gaismas. Vēl jānāk patiesības Garam, jānāk lielam izlīdzinājumam, kas cilvēkus vedīs pie īstās atziņas, pēc kuŗas tie slāpuši, kuŗu tie meklējuši . . .

Šis gars nāca. Kā brīnums. Kā liesma. Vasarassvētkos dzima pirmā kristīgā draudze. Pār simtiem un tūkstošiem cilvēku, kas pulcējās Jerūzalēmes templa pagalmā, Dievs izlēja savu garu. Un viņi sapratās. Tie, kas agrāk viens otru nepazina, un, varbūt, aizgāja viens otram garām auksti un vienaldzīgi, jutās kā brāļi. Vienas bēdas tiem bija. Viens prieks. Viens mērķis un ideāls. Arvien lielāks un lielāks pamazām kļuva atsevišķo draudžu skaits, un drīz tās jau atradās izkaisītas visapkārt Vidusjūras zilajiem ūdeņiem. Patiesības Gars bija vedis cilvēci pie Dieva . . .

Tas bija lielas sajūsmas laiks: Gara liesma bija aizdedzinājusi cilvēku sirdis. Radās ticība. Dzima vēlēšanās izrauties no sagandētās dzīves mezglotām cilpām, kļūt labākam, skaistākam, cēlākam — kļūt Dieva bērnam. Nesatricināmā mierā un drosmē draudzes locekļi varēja ciest par savu pārliecību un ticību. Varēja ziedot pat savu dzīvību, lai nebūtu jāatkāpjas no ceļa, ku-

Lielā ticībā, mīlestībā un nesalaužamā enerģijā veidojas un atdzimst vecais latviskais gars un sakūst nedalāmā vienībā — nākotnes Latvijā.

K. Ulmanis.

ŗā tos aicināja staigāt patiesības Gars. Un, ja mēs tagad skatāmiēs atpakaļ viņos tāļos laikos, ja redzam to patieso un dziļo brāļu mīlestību, kāda toreiz valdījusi Kristus sekotāju vidū, tad varam teikt, ka tie tiešām bijuši īsti Dieva bērni, jo viņus vadījis ir Dieva gars . . .

Tagad mēs, latvieši, dzīvojam apmēram līdzīgā laikmetā. Jaunas sirdis mēs esam mantojuši kopš kādas dienas, kuŗas piemiņu nesen ar gavilēm svinēja katrā sētā un pagastā. Jaunu dzīvi esam sākuši sev veidot un ticam, ka viņā mēs atradīsim sev daudz laimes un prieka. Vēl nesen mēs bijām svešinieki viens otram. Mēs gan runājām vienā mēlē, aŗām vienas un tās pašas zemes pelēko garozu, bet tomēr trūka kautkā . . . Nebija vienprātības. Nebija savstarpējas uzticības un draudzības. Brālis aprunāja brāli. Draugs centās uzmanīgi saskatīt skabargu sava drauga acīs. Tā mēs gājām katrs savu ceļu, jo diviem un vairākiem kopā iet uz vienu pusi — tas mums izlikās neiespējami.

Tad notika lielaīs lūzums.

Dzīve ievirzījās jaunās, pareizās sliedēs. Un, skatoties atpakaļ pagātnē, mums uzmācas jautājums: — kamdēļ? Kamdēļ mēs agrāk nevarējām saprasties? Kamdēļ tik nesaudzīgi un dažreiz pat nejēdzīgi viens otru centamies nogrūst ceļa malā, lai paši varētu iet pa ceļa vidu? Atbilde nav grūti atrodama. Vienotāja gara, vienotājas domas mums toreiz trūka. Bet tikai gars dara dzīvu. Tur, kur gars vada tautas un atsevišķus cilvēkus, vēsturē notiek lielā vērtību pārvērtēšana un jaunradīšana. Kur gars runā, sākas jauns laiks.

Šādā gara spēkā dzima kristīgā draudze. Un, ja viņa pastāv vēl šodien — kad tikdaudz ūdeņi jau ir jūŗā aiztecējuši — tad tikai tamdēļ, ka viņā vēl arvien runā un atklājas Dieva gars. Šādā pat gara skārienā arī latviešu tauta izbrida no purva, kuŗā to bija iemaldinājuši tumši spēki, un atkal nostājās uz ceļa un cietas zemes.

Jaunie draugi! Savā dzīvē nekalpojat burtam, bet garam. Ļaujat, lai gars jūs vada vienmēr un visur. Atceraties skaistos vārdus — Tie, kurus Dieva Gars vada, ir Dieva bērni. Es zinu, ka jūs tagad jautāsat man — jā, kā tad tas notiek? Kā lai es zinu, ka tas ir Debestēva gars, kas mani aicina sekot?

Koku pazīst pēc lapām. Cilvēku pēc viņa darbiem un sirds noskaņojuma. Garu — pēc tā pārdzīvojuma, kādu tas ierosina mūsu dvēseles dziļumos, tai mazākā un klusākā vietiņā. Ja tas būs Dieva gars, kas runās uz tevi, jaunais brāli un māsa, tad viņš aicinās tevi celties uz augšu, tikai uz augšu. Dieva gars dod mums spārnus, kuŗi mūs uznes augstāk par zemes putekļiem un tvaikiem. Dieva gars runā uz tevi tad, kad tu jūti savā dvēselē mostamies ilgas — labākam, patiesākam, daiļākam kļūt ar katru nodzīvoto stundu, dienu un gadu. Dieva gars aizdedzina dvēselē svētā nemiera liesmas.

Tur, kur viņas nedeg, tur, kur cilvēks laimīgs snauž pašapmierinātības mīkstos spilvenos — viņu vairs nevada Dieva gars. Tāds cilvēks jau līdzinas kokam, kuŗa lapas vēl zaļas, bet saknes jau pamazām sākušas trūdēt. Šādam cilvēkam nav vairs nekādu skaistāku mērķu, kas paceltos pāri par ikdienu; nav vairs nekādu gaišāku ideālu. Dzīve ir skaista, bet dzīvot bez ideāla, ir sliktāk, kā nedzīvot nemaz. Nekad es neaizmirsīšu šos skaistos un patiesos mūsu Virsvadoņa vārdus. Un neaizmirstat arī jūs, draugi. Kur nav gara, tur nav ideāla. Tur dzīve ir apstājusies uz vietas un ierūsēt sācis laika rats. Tur tautas nekāpj kultūras kalnu augstumos, bet slīd arvien vairāk un vairāk uz leju.

Lūgsim tamdēļ, lai Debestēvs mūs vienmēr svētī ar sava gara vareno spēku. Lai viņš neliek mums pagurt vai justies laimīgiem tai mazumā, kuŗu dažreiz dzīve mums devīgi piešķiŗ no savām bagātīgām sasniegumu iespējamībām, kā sevis, tā savas nākotnes izveidošanā. Centīsimies vienmēr sasniegt vairāk, nekā mums ir dots. Nekurnot, nesabrūkot iesim uz priekšu, celsimies vienmēr tikai uz augšu, jo mūs ir spārnojis Dieva gars.

Kāla ezers Vestienā.

Tie, kuŗus Dieva gars vada — ir Dieva bērni. Vēl, varbūt, mēs tādi neesam. Vēl, varbūt, mūs vada kāda cita gara spēks — patmilība, šaursirdība, naids. Bet mēs varam tādi kļūt. Mēs varam izaugt par Dieva bērniem. Tas nav nekāds vīrs, kas nespēj cīnīties ar tumsu, lai palīdzētu uzvarēt gaismai. Tikai gribēt vajaga. Ticība, drosme — uzvara. Šīs trīs iet roku rokā. Un — vai tu to gribi? Padomā par to, kad zvanīs Vasarassvētku gavilējošie zvani. Savu istabu tu, draugs, bez šaubām, busi izgreznojis ar smaržīgām meijām un agriem pavasaŗa ziediem. Bet — ar ko tu greznosi pats sevi, savu sirdi? Vai arī tu pats vēlies kļūt skaistāks dvēselē?

Grezno to ar gara vaiņagu.

Centies kļūt rītu labaks, nekā tu esi šodien.

Laujies, lai tevi vada Dieva gars, un tad — tikai tad tu tiksi saukts par Dieva bērnu.

Vakars dzimtenē.

— Bet tai ciemā, kas kā dūja,
Klusā meža līcī snauž,
Ābeļziedu pārslas baltās
Tagad jumta šķores glauž.

Izdeg diena rieta gunīs,
Vakars zvaigznēm dziesmu dzied,
Kumeļu pie rokas vezdams,
Tēvs no darba mājup iet.

Bet aiz loga sudraboti
Rasā ābeļziedi krīt...
Ai, šo lielo, dziļo mieru,
Kad es spēšu sagaidīt!

Viņa skati svētī druvas:
— Cik daudz graudu tur ir sēts!
Cik daudz cerību un sapņu,
Katrā vagā ieauklēts!

— Svētī, Dievs, šīs dienas darbu!
Lampu dzēšot, māte lūdz.
Un vēl ilgi palsā krēslā
Viņam savas bēdas sūdz...

A. L.

A. Skalda.

Turēsim svētas maija un jūnija cīņu dienas.

Veca un mūžam jauna patiesība ir tā, ka tauta, kas neprot cienīt savu vēsturi un godāt savus varoņus, tāda tauta viegli sairst likteņa priekšā.

Tāpēc arī mēs nedrīkstam aizmirst mūsu varoņlaikmetu 1918. g. un 1919. g., lai smeltos spēkus un mācītos nākotnei. Šis laiks bija lielu notikumu pilns. Mēs redzam viņā daudz posta un ciešanu, bet mēs saskatām viņā arī cēlu pašuzupurēšanos un lielu ideālismu. Šis laikmets izšķira mūsu tautas likteni.

1918. g. 18. novembrī proklamējot Latvijas valsts patstāvību, valdības stāvoklis un viņas ministru prezidents K. Ulmanis — nebija apskaužams. Mums nebija vēl pašiem savas armijas, nebija arī naudas līdzekļu, bet mūsu zeme bija lielā pasaules karā izpostīta — visur valdīja trūkums un nabadzība. Tajā pašā laikā mums vajadzēja atbrīvot savu jauno valsti no ienaidniekiem. Neskatoties uz visu to, mums tomēr netrūka vadoņu, kam bija tik daudz drosmes, gribas un ticības sev un savai tautai. Toreizējā un tagadējā tautas vadoņa — mūsu Virsvadoņa tāļredzīgā acs, nenogurstošā darba griba un par visām lietām dedzība un ticība bija tā, kas aizrāva, kas neļāva atslābt cīņas un uzupurēšanās garam. Stāvoklis bija tāds, ka vajadzēja gandrīz ne no kā celt un radīt savu īpašu latviešu tautas dzīvi.

Lai aizsargātu valsti no naidīgām varām, vispirms bija nepieciešami saformēt nacionālu armiju. Te lieli nopelni taisni jaunatnei, arī skolas jaunatnei, kas pameta savus skolas solus, vecākus, piederīgos un brīvprātīgi devās pretīm nezināmai nākotnei, pat nāvei, lai pieliktu arī savas rokas Latvijas radīšanas darbam. Protams, sākumā skolnieki kara dienestam un karam nesagatavoti un neapmācīti, nebija augsti vērtējami kā militārs spēks, bet viņos bija liels un nesalaužams moraliskais spēks. Ar vavu lielo pašuzupurēšanos, skolnieki deva labu piemēru arī vecākām paaudzēm, bet pēc intensīvas apmācības un nepieciešamo zināšanu iegūšanas, šie skolnieki izveidojās par drošsirdīgiem, pašaizliedzīgiem un neuzvaramiem karavīriem.

Tāds bija mūsu armijas sastāvs, kad sākās atbrīvošanas cīņas. Lielu varonību un nesalaužamu gribu — aizstāvēt savu dzimto zemi, mūsu nacionālā armija pierādīja 1919. g. martā **Ventas cīņās** ar lieliniekiem. Vienā no šajām kaujām krita Latvijas nacionālās armijas pirmais virspavēlnieks pulkvedis O. Kalpaks. Mirdams viņš novēlēja sākto darbu turpināt tagadējam kara ministrim ģenerālim Jānim Balodim, kas godam veicis novēlēto darbu. Ģenerāļa J. Baloža vadībā mūsu nacionālā armija guvusi uzvaras visās frontēs. Viņš prata iedvest sajūsmu karavīros un tā stiprināja armijas spēkus un cīņas garu. Jau dažus mēnešus pēc Ventas cīņām izdevās atbrīvot Kurzemi, Zemgali un **1919. g. 23. maijā nacionālā armija ienāca Rīgā.**

Bet cīņas vēl nebija galā. 1919. g. jūnija mēnesī notika slavenās **Cēsu kaujas** ar landesvēru. Un atkal skolas jaunatne lielā skaitā pieteicās brīvprātīgos, sastādīja sevišķu skolnieku rotu un daži no tiem piedalījās bīstamos un pārdrošos izlūku gājienos. **Pirmā kauja ar landesvēru notika 6. jūnijā** un lai gan pretinieks bija daudz labāk apbruņots un arī kaujās norūdīts, tomēr šī sadursme radīja mūsu karavīros drosmi, paļāvību saviem spēkiem un uzticību vadībai. Pamiera laikā no 10.—18. jūnijam, sagatavojās varbūtējam uzbrukumam, papildināja esošās rotas un saformēja iztrūkstošās. Visās pulka vienībās notika intensīvas kaujas apmācības. Sāka formēt jātnieku izlūku komandu no brīvprātīgiem un skolniekiem. Radās arī mūsu artilērija.

Izšķirošās Cēsu kaujas notika no 19. līdz 23. jūnijam un atceroties šīs varonīgās cīņas, mēs nedrīkstam aizmirst arī mūsu draudzīgās kaimiņvalsts — Igaunijas palīdzību un nopelnus šajās uzvarās. Jo tikai pateicoties saskaņotam uzbrukumam

cīnoties plecu pie pleca, nesot kopējas grūtības un upurus, izdevās uzvarēt landesvēru. Tas panikā atkāpās visā frontē un atbrīvoja Vidzemi.

Jau agrāk, pirms 700 gadiem, latvieši un igauņi bija cīnījušies ar melno bruņinieku, bet katrs atsevišķi, tāpēc arī toreiz cīņa bija jāzaudē. Tagad mācījušās no vēstures, abas tautas atzina, ka tikai vienībā ir spēks un šī dziļā un lielā vienprātība noveda pie katras tautas patstāvības un neatkarības.

Gods un slava latviešu un igauņu karotājiem slavenājās Cēsu kaujās, mūžīga piemiņa kritušiem varoņiem!

Nevis darba un darba darītāju, bet tikai uzņēmības trūkums.

Pavasars ir atplaucis un zemkopja dzīvē sākusies lielā darba rosme.

Arī strādnieki un gani vasarai jau nolīgti, bet izrādas, ka mums pašiem nepietiek savu strādnieku un tāpēc viņi diezgan lielā skaitā jāieved no ārzemēm.

Šajā pat laikā starp mūsu pašu zemes iedzīvotājiem vēl daudzi cieš lielu trūkumu, un citi, bez kaut kādas izredzes uz turību, pārtiek strādājot tikai pusdarbu.

Un tomēr, vēl daudzi darbi mūsu saimniecībās paliek neveikti, vai padarīti bez pietiekošas rūpības.

Kas tad tam par cēloni? Kā galvenais cēlonis būtu tas, ka starp mums vēl pastāv nepareizi uzskati par darbu.

Vēl daudzi darbus šķiro: „tīrajos un netīrajos, prastajos un smalkajos," — bet tas nav pareizi. — Darbi jāšķiro vienīgi: „gaišajos un tumšajos." Bet visi mūsu lauku darbi, arī lopu un sētas apkopšanas darbi ir gaišie darbi! Bet to izprot vienīgi uzņēmīgākie cilvēki.

Kāda nozīme uzņēmībai, par to liecina piemērs no mūsu skolas dzīves. Pagājušā pavasarī par mācīto lopkopēju sagatavošanas nodaļu ziņas pieprasīja 65 personas. Pēc skolas programmas saņemšanas, skolā pieteicās 15, no kuriem skolā ieradās 12, bet šopavasar nobeidza tikai 5. Šini skolas novirzienā var mācīties 10 personas. Atzīmējama skolu nobeigušo, kā arī skolā iestājušos audzēkņu iepriekšējā izglītība.

Skolu nobeigušo iepriekšējā izglītība ir sekoša:

1 — Ģimnāzijas pilnu kursu, 2 — divgadīgās lauks. skolas kursu, 3 — 6 kl. pamatskolas pilnu kursu.

Pārējie 7, kas gada laikā izstājušies, bija vai nu ar 4 vai 5 klasu pamatskolas izglītību.

Pirmajiem skolas darbs likās interesants un viņi skolu atstāj piesavinoties vērtigas zināšanas bez jeb kādu līdzekļu ieguldīšanas, jo šī skola ir pilnīgi par brīvu, bet pēdējiem darbs izliekas par netīru un viņi to pārtrauc, atstājot skolu, nekosev neieguvuši. Nav cerams, ka viņi arī citur spēs sevim ko piesavināties, jo viņiem trūkst pacietības un uzņēmības mācīties vienkāršo darbu.

Tomēr ir vērts mācīties arī vienkāršo darbu, jo pieprasījumi pēc apzinīgiem, strādīgiem lopkopjiem daudzkārt pārsniedz skolu beigušo skaitu. Ne tikai lopkopju, bet arī vispār laukstrādnieku kvalitātes jautājums ir ļoti svarīgs, kā atsevišķiem lauksaimniekiem, tā arī valstij, jo viņš stāv ciešā sakarā ar lauksaimniecības produkcijas skaitlisko un labuma pusi. Strādnieku kvalificēšana padziļinās saprašanos ar saimniekiem un radīs lielāku saskaņotību kopējā lauksaimniecības izveidošanas darbā. Līdz ar to, strādnieku jautājums tuvosies atrisinājumam.

Bet lai drīzāki nonāktu pie šāda stāvokļa, tad mūsu bērni jācenšas izaudzināt par uzņēmīgākiem cilvēkiem. Kā labs ceļš uz to ir mazajiem — mazpulki, bet lielākajiem — darba skolas!

R. Bakis,
Jaunpils mazpulka vadītājs.

Diks un Roberts.

A. M. Džeksona stāsts.

(1. turpinājums.)

Rati jau bija sasnieguši nelielu uzkalniņu, no kura varēja pārredzēt diezgan plašu apkārtni. Visur skatam pavērās olivu koku birzes. Un starp tām, dziļi miršu un olivu zaļumā iegrimusi pacēlās balti krāsota dzīvojamā ēka.

„Tās taču ir tavas mājas? Vai nē?“ teica Roberts. „No tavas stāstīšanas vien jau es tās pazīstu. Man liekas, ka es viņas būtu jau agrāk redzējis.“

„Jā, tās ir tās pašas vecās mājas. Priežu dēļ vien jau viņas viegli uzzīmēt,“ atbildēja Diks, norādīdams uz nelielo priežu puduri, kas auga gandrīz turpat pie pašas ēkas.

Roberts ar dzīvām, intereses pilnām acīm raudzījās skaistajos oranžu kokos, kuŗi augļu pilni saulē mirdzēja kā zelts.

Marmora kāpes veda augšā uz dzīvojamās ēkas verandu. Pati māja bija lieliska divstāvu celtne. Viņu ieslēdza augsta sēta, saliedamās kopā un itkā izzuzdama miršu, tīteņu augu un oranžu koku kuplumā.

Kad rati piebrauca pie kāpēm, abi zēni, cepures augstu vicinādami, skaļām gavilēm apsveica kādu dāmu, kas stāvēja verandā un gaidīja atbraucējus.

Dāma, kuŗa bija slaida augumā un tīkamu gaitu, kādreiz ļoti skaistiem, tagad rūpju pilniem vaibstiem, laipni un vērīgi raudzījās zēnos.

Abi zēni nepacietīgi steidzās augšup pa kāpēm un Diks, kaut aizkusis, ieslīga dāmas rokās un sirsnīgi to apskāvis, iesaucās:

„Māmiņ, beidzot es esmu atkal mājās! Beidzot!“

„Jā, dēls, tu esi mājās,“ tāpat priecīgi atbildēja māte, skūpstīdama savu zēnu.

„Es ceru, ka nu jūs tik ātri no manis vairs neaiziesat,“ viņa piezīmēja, sniegdama roku arī Dika brālēnam. „Tu taču zini, Robert, ka tev pie mums būs jāpavada visas savas brīvdienas. Tik daudz tad būs ko darīt, ko runāt. Bet nu, zēni, jūs jau būsat izsalkuši. Ejat nomazgāties un tad — pie launaga. Diks tev parādīs ceļu Robert.“

„Ak, māmiņ, kaut tu zinātu, kas mums bija jāpiedzīvo,“ iesāka Diks. „Un te mājās ar tik daudz jauna. Oranžu koki tik pilni . . .“

„Pie launaga galda dēls, pastāstīsim viens otram visus jaunumus,“ pārtrauca viņu māte. „Bet nu pasteidzaties. Tēvs negribēs, ka viņam tik ilgi jāgaida uz jums.“

Abi zēni aizsteidzās.

II. nodaļa.

Kaimiņi.

Dika tēvs, Reginalds Seimurs, bija slims. Jau dažus gadus agrāk ārsts viņu brīdināja un ieteica uzmanīties, norādīdams, ka vajadzētu mainīt dzīves veidu un uzturēties siltākā apvidū. Būdams mākslinieks, Seimurs arī varēja savu dzīvi iekārtot pēc savas patikas. Tādēļ viņš arī aizbrauca uz Itāliju un nopirka nelielu vasarnicu, vēlēdamies še atpūsties un uzlabot plaušas.

Sākumā viss gāja labi. Pats Seimurs ļoti nodevās dārza ierīkošanai, krāšņuma koku dēstīšanai un augļu koku kultivēšanai. Uzlabojās arī veselība un dienvidus siltā saule iespaidoja visas ģimenes labsajūtu un veselību. Bet tad gadījās kautkas pavisam neparasts, kas jauko saskaņu un prieku pārtrauca.

Kādu rītu Seimura studijā ienāca vidēja auguma, plecīgs vīrs. Kad šis apmeklētājs bija aizgājis un Seimurs ienāca ēdamistabā, kur viņu gaidīdama jau sēdēja sieva, viņš rokas berzēdams nevarēja apvaldīt smiekļus.

„Es patiesi neesmu redzējis lielāku idiotu pasaulē kā šo cilvēku.“ Un Seimurs atstāstīja notikušo. Pēc ilgākas vilcināšanās ienācējs sācis stāstīt par šejienes apkārtni un gaisa iespaidu uz svešiniekiem. Vienīgi tiem svešiniekiem, kuŗiem esot labs prāts un saticīga daba, — tiem šī vieta esot visveselīgākā.

Vīrs, kuŗš pēc savas nodarbošanās esot apavu lāpītājs, vārdā Timotejs, runājis ar lielu patosu un kaut gan Seimurs jau samērā labi pārvaldīja itāļu valodu, tomēr viņiem grūti nācies saprasties. No visa sa-

cītā Seimurs tikdaudz sapratis, ka svešais prasījis, lai viņš apdrošina savu un savas ģimenes dzīvības par zināmu summu. Kad Seimurs atbildējis, ka šo jautājumu nu gan viņš nokārtošot citur, tad svešinieks, šķietami neapmierināts, taisījies projām. Durvīs tas vēl atgriezies un pateicis savādus brīdināšanas vārdus: „Kungs," viņš teicis, „kungs, ja jums dārga jūsu veselība, tad pusnakts stundā nekad neskatāties ārā pa logu."

„Droši vien tas ir kāds mēnešsērdzīgais, mana mīļā," sacīja Seimurs, „īsts mēnešsērdzīgais." Bet drīz vien Seimuram bija jāmaina savas domas par šo apmeklētāju.

Dažas nedēļas vēlāk Seimuru uzmodināja savāds troksnis turpat pie mājas. Tie bija daudzu soļu un spēcīgu pakavu trokšņi. Ko gan tas varēja nozīmēt? Seimurs piecēlās sēdus un uzmanīgi klausījās. Jā, viņš nebija kļūdījies. Likās, ka vesela armija soļotu cauri oranžu birzei. Vai tā būtu spoku armija? Seimurs nebija no bailīgajiem un no spokiem jau pavisam nebija iemesla baidīties, sevišķi tādēļ, ka viņš dzirdēja lūztam un laužam oranžu zarus.

Izkāpis no gultas, Seimurs piesteidzās logam un, pilnīgi aizmirsis apavu lāpītāja brīdinājumu, raudzījās ārā uz dārzu. Visur citur bija kluss un mierīgs, tikai starp oranžu kokiem un to zariem varēja saskatīt ļoti daudzas tumšas ēnas, zirgu un cilvēku kājas.

Paņēmis pistoli un nomierinājis savu sievu, Seimurs pusskriešus noskrēja lejā pa kāpēm. Viņš devās tieši uz verandu, kas klusa un mierīga gulēja preti oranžu birzei. Tiko viņš parādījās uz sliegšņa, kad kāda balss iesaucās: „Stāt!" un divi vīrieši iznira no tumsas un tajā pašā acumirklī jau bija viņam līdzās.

„Lieliski, lieliski, kungs! Bet mēs domājam, ka būtu labāk, ja jūs atgrieztos atpakaļ savā mājā," teica svešinieki, tajā pašā brīdī satverdami Seimura rokas.

„Jūs nelieši," iekliedzās Seimurs, cīnīdamies ar saviem pretiniekiem. „Ko jūs ar to domājat? Laižat, vai arī es šaušu!"

Atsvabinādams savu elkoni, Seimurs pacēla pistoli un izšāva tieši uz saviem uzbrucējiem. Vienu mirkli viss apklusa. Tad atskanēja dobjš kritiens un kāds smags ķermenis gulēja pie Seimura kājām. Otrs uzbrucējs steidzīgi nozuda oranžu kokos. Seimurs veikli pagriezās atpakaļ un devās augšup pa kāpēm pēc luktura. Ceļā viņam pretī bija iznākusi sieva, kura, dzirdēdama šāviena troksni, sauca palīgus.

Seimurs savu sievu iebīdīja atpakaļ namā un, paņēmis lukturi, devās atpakaļ uz verandu, kur cerēja atrast sašauto cilvēku. Bet viņam par lielu izbrīnu verandas priekšā nebija nekas vairāk saredzams, kā viens mazs asiņu plankums, kas gandrīz jau pilnīgi bija iesūcies zemē.

Seimurs ziņoja policijai. Bet tur viņš saņēma diezgan neuzmanīgas un paviršas atbildes. Laupītāji palika laupītāji un policijas uzdevums bija ar viņiem cīnīties. Kungs varot būt drošs, ka viņi darīšot visu iespējamo. Taču Seimura uzbrucēji nekad netika notverti.

Daži Seimura draugi Itālijā, kuri dzīvoja turpat tuvākos kaimiņos, ieteica būt labāk draudzīgam ar apavu lāpītāju Timoteju, nekā uzsākt karu. No šiem pašiem draugiem Seimurs arī uzzināja, ka viņš apmeties tādā apvidū, kuru uzskata par visu laupītāju un krāpnieku galveno centru. Uzzināja arī, ka tie visi, kuri bija šajā ziņā pietiekoši gudri, apdrošināja pie Timoteja savu dzīvību un veselību. Visi vasarnieki, kas še dzīvoja, bija vai nu lielākā, vai mazākā mērā sabiedroti ar šo veco apavu lāpītāju. Tas pats bija noticis arī ar policiju un tādēļ neviens, kas arī še pārkāpa likumu, nekad netika notverts.

Droši vien, arī tas bija kāds labs draugs, kas Timotejam bija ieteicis vēlreiz aiziet pie Seimura, norādot, ka tagad kungs būšot daudz piekāpīgāks. Tādēļ arī pāris mēnešus pēc notikušā, Seimuram par lielu pārsteigumu, viņa mājās atkal ieradās apavu lāpītājs.

(Turpinājums sekos.)

Zvērasts.

Ņem, brīvā Latvija, Tu mūsu sirdis,
Ņem mūsu darbus, mūsu domas sev!
Tu cēlā, spožā zvaigzne, zieds, kas plaucis,
Tu baltā saule, kalposim mēs Tev!

Guna.

Pirmā vaga.

Arv. Ozoliņa tēlojums.

Bija aprīlis. Govis vēl ganos netika laistas, gaidīja, lai gādīgā, siltā pavasara saule paaudzē zāli. Ganiju vienīgi aitas, jo pagājušā gada rugājs bija jau pieaudzis sulīgām, sārtām skostām. Aitas, censdamās viena par otru noplūkt vairāk garšīgo skostu, ātri virzījās uz priekšu. Drīz man uzticētais bars jau atradās otrā lauka malā. Es apmetos piesaulē, birzes malā, atsēdos uz akmens un sāku lasīt. Biju lasījis labu laiku. Bet tad manī iedegās ilgas pēc kāda cita darba. Radās liela vēlēšanās iemācīties vēl ko citu, nevis ganīšanu vien, ko biju darījis veselas trīs vasaras no vietas. Gribēju būt līdzvērtīgs lieliem puišiem. Radās vēlēšanās iemācīties art, savām rokām vadīt arklu. Daudzas reizes jau biju lūdzis tēvu, lai atļauj man apdzīt apkārt laukam kādu vagu. Tēvs ļāva, bet aršanas māksla man tik viegli kā domāju, negribēja doties rokā. Tiklīdz biju saņēmis arkla balstus un pievilcis grožus, lai zirgi sāk vilkt, arkls sāka valdīt mani pašu. Lemesis iegāja vai nu pārāk dziļi zemē, vai arī galīgi izlīda virs aramkārtas. Līdz ar to izbeidzās tāļākā aršana, jo saņēmu tēva noteikti apsvērto kritiku ar slēdzienu, ka arkla vadīšanai es esot vēl par jaunu.

Katru reizi sāpīgi skārts, nokaunējies par savu neveiksmi, nokāris galvu, biju spiests aiziet, lai gan mani pēc katra mēģinājuma, kaut arī neveiksmīga, tomēr drošināja pārliecība un iekšēja ticība, ka art es varētu. Sevi sajutu pietiekoši stipru, lai varētu valdīt smago arklu. Vienīgi jāiemācās tas darīt. No sava tēva un daudziem citiem tālu dzīves ceļu nostaigājušiem cilvēkiem biju dzirdējis neapgāžami skaidru atziņu, ka neviens meistars nav piedzimis. Katrs savu zināšanu un spēju pamatos ielicis sūra darba sviedrus. Katrs ikviena darba pirmsākumā, lielākā vai mazākā mērā cietis neveiksmi Tomēr uz priekšu ir tikuši tie, kas nav padevušies darbu un uzdevumu pretestībām un pēc pirmām neveiksmēm nav katram domātam sākumam atmetuši ar roku.

Tā tad, art es varu, ja arī tēvs atzīst, ka man spēku vēl par maz. Tomēr mana pārliecība teica, ka esmu jau pietiekoši stiprs; vienīgi jāiemācas, — jāiemācas tad, kad tēvs neredz, jo viņš katru manu neveiksmi iztulko tā, ka esmu par jaunu, ka man vēl nav tikdaudz spēka, lai varētu valdīt arklu.

Tagad šī mana nodoma izvešanai bija radies izdevīgs brīdis. Tēvs piearis birzes malai, piesaulē apturēja zirgus, aptina grožus ap arkla balstiem, atstāja tos, lai atpūšas un pats aizgāja uz mājām.

Nevarēju vairs nociesties. Nometis mēteli lauka malā, atgriezu aitu baru lauka vidū, un tad metos projām pie arkla. Vispirms noglāstīju pieres zirgiem, arkla vilcējiem, Ansim ar Grietu, iedevu katram pa gabaliņam maizes un lūdzu tos paklausīt mani, — iet godīgi uz priekšu un taisni pa vagu. Tad ņēmu rokās arkla balstus un reizē ar to iedomājos, ka man šoreiz katrā ziņā jāuzvar. Ansis ar Grietu, spiezdami plecus sakās, spēra pirmos soļus uz priekšu. Lemesis iedžirkstējās akmeņotā zemē un sāka vērst zemi. Strauji krūtis sita sirds, izdvēsdama tikai vienu, man jāuzvar katra neveiksme. Un tiešām, katrs solis, kuŗu gāju uz priekšu man nesa uzvaru pēc uzvaras. Ansis ar Grietu klausīja mani, iedami mierīgā gaitā uz priekšu, arkls padevās manu roku vadībai un vērsa man blakus pa labi melnu vagu.

Turot ar visu spēku savās rokās arkla rokturus, mani pārņēma liela un svēta sajūta. Mani pārņēma sajūta, ka zem manām kājām atrodas kas vairāk par zemi, par kuŗu ikdienas staigāju. Sajutu, ka esmu nostājies uz kādas lielas varenības krūtīm, kuŗa līdz šim mani vēl negribēja atzīt, negribēja darbā un dzīvē dalīties ar mani. Bet tagad esmu visā pilnībā un dziļumā pārvarējis visus šķēršļus. Ejot šī lielā darba uzvaras gaitā uz priekšu, pāris reizes sidrabspožais lemesis parādīja savu smailo galu virs aramkārtas, vai atkal centās aizņemt platāku zemes šķēli, nekā spēja apgriezt otrādi. Tomēr katru reizi man izdevās stāvokli izlīdzināt un ievirzīt lemesi parastā gaitā.

Kad manas pirmās vagas riņķa apgrieziena gājiens tuvojās beigām, arkls arvienu labāki sāka klausīt, veidodams gludāku un vienādāku vagu. Kad apturēju zirgus, pats biju galigi nosvīdis, bet galva pašapzinīgi cēlās uz augšu. Mani pārvarēja prieka sajūta, likdama saprast, ka ierakdamies ar arklu vagas dziļumā esmu cēlies neizsakāmi augstu, esmu uzvarējis.

Tagad tikai atcerējos — kur mans aitu bars! Paskatos uz vienu, uz otru pusi, neredzu nekur. Pametu skatu atpakaļ — tēvs manu aitu baru patlaban nodzen no netālā, tikko zaļot sākušā, mīkstā rudzu lauka. Pienācis klāt viņš man teica: „Labi dēls, bet divus darbus vienā reizē nevar darīt". Tomēr es biju lepns, šī bija mana pirmā vaga.

Dieva svētīts ciems — Uranaži.

Kādus 18 km no skaistās Ziemeļlatvijas pilsētas — Alūksnes atrodas Kalncempju pagasts, kurš savos kalnos un gravās slēpj Uranažu ciemu. Katrs svešinieks, kurš šeit nonācis, parasti saka: „Cik brīnišķi!" Un tiešām Uranažu daba tāda ir. Viss ciems sastāv pa daļai no kalniem, gravām un ielejām, kurus rotā mazi mežu puduri un jaukas birstalas. Bet visam tam cauri vijas ļoti maza, tomēr neizsīkstoša upīte, kuras līčos aug trekna zāle, un pavasaros še krūmu puduros lakstīgalas sarīko īstu koncertu. Arī tīrumus daba apveltījusi ar auglīgu zemi un pat vissliktākos gados tie nav bijuši jāapstrādā bez darba augļiem. Visa ciema kopplatība ir 200 ha un tajā ietilpst pavisam 6 saimniecības, bet tagad tās jau paspējušas sadalīties, viena pat uz 4 daļām. Tā iznāk, ka tagad Uranažos no 6 saimniecībām izveidojušās 11. Šinī ciemā dzīvo 75 iedzīvotāji. Uranažu daudzajiem uzkalniņiem katram ir savs īpatnējs vēsturisks nosaukums, un par vairākiem no tiem ļaudis zin stāstīt dažādas teikas un nostāstus. Vārdu Uranaži ciems dabūjis jau 17 g. s. beigās, kad mūsu zemē vēl mājoja zviedri, ko liecina Uranažos atrastās zviedru kapenes ar saviem izrakumiem un trijstūra veida baznīciņas pamatiem. Uzmanīgi vērojot, vēl tagad var redzēt veco kapeņu vietas, kuras gan ilgais laika zobs gandrīz iznīcinājis. Nedaudz gadus atpakaļ kapu kalnā izdarīti vairāki izrakumi. Tur atrasti cilvēku galvas kausi, kauli, zobens un vecu laiku nauda. Stāsta, ka zviedru laikā svinētas kāda zviedru kara vadoņa kāzas, ko izmantojuši krievi un uzbrukuši zviedriem tik veikli, ka zviedri bijuši spiesti atkāpties. Krievu sajūsma, par labi izdevušos uzvaru, bijusi neizsakāmi liela. Cits nekas vairs nebijis dzirdams kā saucieni: „Urā! Urā — naši! (Urā — mūsu.) No tā laika tad arī ciems dabūjis vārdu Urānaši, saīsinātā veidā Uranaži, bet kalns, kurā atradies zviedru vadoņa kāzu nams, nosaukts par Kāzu kalnu.

Līdzīgu nostāstu Uranažos daudz. Katrs var pārliecināties par Dimdošo jeb Dambja kalnu. Ja tur uzsit ar kādu cietu priekšmetu, tad zeme dimd līdzīgi tukšai pūra lādei. Ļaudis tad arī stāsta, ka šeit glabājoties apslēptas naudas kastes. Kādā naktī pat atrada šo kalniņu izrakņātu, bet, protams, bez panākumiem.

Ausma Zemnieks,
Kalncempju mazpulka dalībniece.

Uz darbu.

Sniedz, biedri, roku uz darbu
Mums ceļi vienoti iet;
Pa dzīves teku skarbu
Mums pamatu drošu būs liet.

Liec roku uz krūtīm un saki:
„Es ticu darbam un sev!"
Ja gurdeni acu vāki
Grib cieti slēgties jau tev.

Un kad pār dzimtenes sētu
Vakars ir nolaidies,
Ar gaišu skatu lai spētu
Mēs rītdienā raudzīties.

D. Dambergs,
Jelgavas valsts skol. inst. mazpulkā.

Ceļosim!

Nāk vasara. Koki, puķes — zaļos, ziedēs. Druvās viļņos lauksaimnieka prieks — labība. Arī mazpulka dalībnieka lauciņā augi zaļos. Darba dienas nostrādājuši tēva druvā un savā lauciņā, neaizmirsīsim, svētdienās un savā brīvajā laikā, arī savu dzimto zemi, tās krāšņos kalnus, lejas. Mūsu dzimtajā zemē ir tik daudz jauka, interesanta, īpatnēja un neredzēta skaistuma.

Tādēļ, mazpulka dalībniek, ceļo un to visu tu redzēsi! Apskatot žurnālā „Mazpulks" ievietotos skaistos dabas skatu uzņēmumus vien, var spriest, ka tiešām skaista ir Latvijas daba. Skaistas vietas nav jāmeklē nemaz tālu. Katra mazpulka dalībnieka dzīves vietas apkārtnē ir kautkas īpatnējs, interesants. Dzīvodams Daugavas krastā, esmu rūpējies, lai tas būtu svešiniekam interesants un tādēļ es vēlētos, ja kādam mazpulka dalībniekam, varbūt, ir izdevība šeit nokļūt, (gaŗām braucot, vai citādi), lai tas iegriestos arī manu māju apkārtē un arī manās mājās.

Dažs par dabu maz interesējās, un tas arī neredz to brīnišķo, to jauko, ko dod mūsu dzimtenes lauki, meži, druvas, kalni, lejas, ūdeņi un nav arī brīnums, ka tāds aizmaldās uz pilsētu.

Meklēsim visus dzīves jaukumus mūsu dzimtenes dabā, laukos un druvās. Un mēs viņus tur arī atradīsim. Tādam, kas to visu meklē, katrs mazākais strauts var būt brīnišķa teika, brīnišķa pasaule un atpūtas vieta.

Mums jāpazīst sava tēvu zeme. Jo labāk mēs viņu pazīsim, jo mīļāka un neatņemamāka mums tā kļūs.

Rūdolfs Ābeltiņš,
Seces - Sērenes mazpulkā.

Māmiņ!

Māmiņ! Kad šorīt uzlēcošais saulstars man modināja, es atkal iedomāju Tevi.

Kas gan redzēja manas bērna sirds neizteicamās ilgas un vēlēšanās? Kas saprata manā bērna smaidā apslēpto prieku un ziņkāri?

Māmiņ, tā biji Tu!

Kas bija manu pirmo soļu līdzzinātāja un ceļa līdzinātāja? Pirmo mazo bērna soļu mācītāja un drošinātāja? Kas pārcēla mani pirmo pāri mājas lielājam sliegsnim, kad pati vēl to nespēju, un atļāva ieskatīties pavasara brīnumā — zemes plaukumā un ziedos?

Māmiņ, tā biji Tu!

Kas bija mana stiprinātāja skolas gaitās un skolas somas pildītāja ar mīlestību un labu padomu?

Māmiņ, tā biji un esi Tu!

Kad, kaut arī negribot, sirdī sakrājas rūgtums, bailes, redzot dzīvē bieži pretējo taviem centieniem, tad viens Tavas, kaut arī darba grūtumā asinātās, rokas glāsts spēj kliedēt visu. Un, ja grūti iet un dažreiz liekās: nu neizturēšu, Tu, māmiņ, tā droši proti mierināt un iedvest ticību un cerību, kas kā dārgākais mantojums — nekad man neļauj sabrukt, bet — izturēt.

Tas, māmiņ,, ir tas brīniškais spēks, ko Tava nebeidzamā, neaprobežotā mātes mīlestība dāvina. Es gribu, māmiņ, Tavu mīlestību savās dzīves gaitās attaisnot. Gribu Tavai mīļajai sirdij prieku rast un Tavas ikdienas pelēkumā mest kaut staru no gaišā saules atspīduma.

Tas, mazpulka dalībnieki, ir mūsu svēts pienākums. Rūpēsimies, gādāsim un centīsimies tā dzīvot, lai mātes acīs nekad nepavīdētu skumju izteiksme mūs uzlūkojot, bet gan pārliecība, ka nav velts bijis pūliņš.

Un Tu, māmiņ, droši vari ticēt! Mazpulka dalībniekiem ir jāpilda un viņi pildīs savu solījumu un pienākumu.

Leontīne Sprūds,
mazpulku līdumniece.

VESELĪBA UN VEIKLĪBA.

Dr. R. Avotiņš.

Norūdīšanās saulē, gaisā un ūdenī.

Saules peīdes. (Turpinājums.)

Starp saules stariem sevišķa nozīme garajiem sarkanajiem un īsajiem violētiem stariem. Sarkanie siltuma stari ir pazīstami gan kā redzami, gan atkal kā neredzami stari, kuŗus viegli var atrast saules staru spektrā ar termometra palīdzību. Šie stari iespiežas visdziļāk ķermenī un iedarbojās kā siltuma nesēji. Violētie stari atrodās saules spektra otrā malā. Šos starus arī izšķir redzamos un neredzamos. Pēdējos sauc par ultraviolētiem stariem. Ja ļaujam saules spektram krist uz fotogrāfiskās plates, tad sarkanie stari nemaz neiedarbojās, zilie un violētie stari atstāj nelielu iespaidu, bet sevišķi uzkrītoša ir neredzamo ultraviolēto staru darbība, kuri atrodas tūlīt aiz violētiem stariem.

Runājot par saules stariem kā dziedināšanas līdzekli jāsaka, ka sevišķa nozīme šai ziņā ķīmiskajiem ultraviolētiem stariem. Šie stari izsauc vieglu ādas virspuses kairinājumu, bet kopoti, tie spēj iznīcināt pat ādas audus. Caur šo staru darbību rodas ādas brūnganā aizsargu sega — ādas iedegums. Viņi ir tie, kas iznīcinā sīkbūtnes un pamazinā dažādu toksīnu kaitīgo iespaidu. Tie veicinā un atvieglo arī balto asins ķermenīšu darbību.

Dzīvokļos, ielās, upju ūdeņos saules gaisma veic ļoti svētīgu darbu. Kur iespīd spilgtais saules stars, tur sīkbūtnes tiek tūkstošām iznīcinātas. Mūsu āda pārklāta sīkbūtnēm, kuŗas gaida tik izdevīgus apstākļus, lai iekļūtu mūsu ķermenī un tur veiktu savu postošo darbu. Ūdenī varam diezgan daudz no šīm sīkbūtnēm nomazgāt, bet vienmēr paliks zināms daudzums ādas nelīdzenumos un porās. Ja nu mums rastos ticība saules gaismas dziedinošām spējām, un mēs nomestu savu apģērbu un ļautu saules stariem mūs skārt — kas tad notiktu? Vispirms plāni klātos sīkbūtnēm. Miljoni un atkal miljoni kristu šajā ķimiskajā kaujā Saules stari viņas iznīcinātu bez žēlastības. Mūsu āda līksmotu, jusdama, ka viņa atbrīvota kaut arī uz laiku no šiem ļaunajiem ienaidniekiem. Saules tveicē pastiprināti strādā mūsu ādas apm. $2^1/_2$ miljonu lielā sviedru dziedzerīšu armija. Viņi izdala lielu daudzumu sviedru un kopā ar tiem ari visādas organisma indes, Tālāk — ādas krāsa mainās. Tā top brūngana, bronzas krāsā. Āda iedeg. Pēdējā laikā ādas iedegums ir taisni tapis par modes lietu. Jūrmalā jūs varat redzēt kā tur dažs labs nomocās smērēdamies ar dažnedažādām eļļām un smērēm, lai tikai iegūtu jo spilgtāku iedeguma krāsu. Paliek tāds iespaids, ka cilvēki nesauļojās, lai nocietinātu ādu, bet gan lai tik šo brūngano ādas krāsu iegūtu.

Ādas iedegums ir saules enerģijas izsauktā organisma reakcija. Kā par šī iedeguma izcelšanos, tā arī par viņa nozīmi, valda vēl dažādi ieskati. Vieni viņu uzskata kā organisma izveidotu pigmentāciju, kas nogulstās ādā, lai aizsargātu dziļākos audus no spējās saules enerģijas; citi atkal domā, ka pigments uzsūc sevī saules enerģiju, lai pēc tam vienmērīgi izdalītu visā organismā. Lai arī vēl valda uzskatu dažādība, tad tomēr visi ir vienās domās, ka pigmentācijai liela nozīme un visiem ir skaidrs, ka reizē ar saules enerģijas pieskāršanos mūsu ādai — šūniņās norisinās komplicēti ķimiski procesi. Tālāk novērots, ka kopā ar pigmenta rašanos pavairojās sarkano un balto asins ķermenīšu skaits un pieaug hemoglobina daudzums.

Saules enerģija atstāj ļoti labvēlīgu iespaidu uz bērnu augšanas procesu. Viņu muskuļu, nervu un kaulu sistēmas darbība pastiprinās, pieaug organisma spēks, izzūd rachits un bērnu mazasinība. Saules enerģija visiem labas zāles pie vielu maiņu traucējumiem, plaušu katariem, neiralģijām, vieglām neirastēnijām, pie dažām sieviešu orgānu slimībām. Par saules enerģiju varam teikt, ka tā nocietinā ādu, veicinā ādas nervu, dziedzeru un asiņu vadu darbību, uzlabo un vairo asinis, veicina un uzlabo organisma vielu

maiņu, padziļina elpošanu, pazemina asins spiedienu un līdz ar to atvieglo sirds darbību, stiprina nervu un muskuļu darbību. Tālāk saules enerģijas iespaidā pamazinas smadzeņu garozas kairinājums, ar to atkal uzlabojas gara stāvoklis un miegs.

Pēc visa sacītā, daudzi būs ar mieru mest visu zemē un steigties saulītē, lai uzņemtu viņas enerģiju, lai nocietinātu savu ādu, lai atsvabinātos no visādām indēm. Tas viss ir teicami, bet tomēr man jāsaka: „Nebrauc tik dikti!" Apsauļošanās jāuzsāk palēnām un ļoti uzmanīgi, jo citādi var nodarīt vairāk ļauna, nekā laba. Vispirms jāsaka, ka **visi, kas slimo ar sirds kaiti, plaušu tuberkulozi, stipri nervozi cilvēki un stipri mazasinīgi nemaz nedrīkst apsauļoties.** Ja ārsta parakstītās zāles lietos noteiktā daudzumā, tās nesīs veselību, bet lielās devas — tās izsauks smagus traucējumus. Rentgena stari uzmanīgi pielietoti — dos veselību, bet stiprās devas izsauks smagus apdedzinājumus un pat nāvi.

Saules enerģiju pielieto divējādi: a) kā ārstniecības līdzekli, b) kā organisma norūdīšanas līdzekli.

Saules stari atstāj ļoti labu iespaidu uz bronchitu, veciem plevritiem, kaulu un locītavu tuberkulozi, dziedzeru tuberkulozi, podagru, pārlieku resnumu, zarnu kūtrumu (cietu vēderu), blaugznām, ādas furunkuļiem, kronisku reimatismu, muskuļu cīpslu iekaisumu.

Dabā visur pastāv un jaievēro zināma likumība. Arī pie apsauļošanās tas jaievēro. 1) Rudolfs Arndts saka: „Vāji kairinājumi ierosina šūniņu darbību, vidēji to paceļ, bet stipri nomāc." Ar vidēju kairinājumu mūsu organisma šūniņas tiek itkā atmodinātas jaunai spēcīgai, aktīvai darbībai. Vācieši šo ārstniecības metodi nosaukuši par kairinājuma terapiju, „Reisterapie". Pie katras pārmērīgas kairināšanas, vai nu tas nāktu no medikamentiem, vai arī saules enerģija tā būtu — šūniņu darbība tiek nomākta un pat pilnīgi pārtraukta. 2) Senebje - Bunzens - Rosko — „Vielas sadalīšanās ātrums atkarajās no gaismas stipruma un ilguma, kad gaismas stars uz viņu iedarbojās". Tas norāda, ka ķīmiskie procesi, kas notiek mūsu šūniņās pie apsauļošanās, atkarājās no saules gaismas stipruma un tā laika, cik ilgi paliekam saulītē. Nav jau viens un tas pats, vai apsauļoties no rīta, vakarā, vai pusdienā. 3) Vant - Hoff — „Ķīmisko staru iedarbība atkarājās no siltuma stipruma". Novērojumi rāda, ka vislabāk iedarbojas saules enerģija uz mūsu šūniņām pie 35°—45°. Ārstēšanās un norūdīšanās saulē jaizved ievērojot šos likumus. Saules peldes nedrīkst pārvērst par „apsauļošanās sportu". Neaizmirsīsim, ka saules enerģija veicina dzīvību, bet arī iznīcina; viņa mūsu novārgušās organisma šūniņās var radīt jaunu dziedinošu impulsu, bet var viņu darbību nomākt un pārtraukt.

Pie apsauļošanās būtu jaievēro arī zināmi noteikumi. 1) Vislabākā apsauļošanās ir pusdienas laikā jūras vai ezera vai upes tuvumā. Ūdens tuvumā saules enerģija iedarbojās spējāk un pilnīgāk. 2) Saules stari iedarbojas labāk guļus. 3) Apsauļojoties galva jāapsedz. Apsegai var izlietot mutautiņu iesienot katrā stūrī pa mezglam. 4) Pirmā dienā saulītē var uzturēties ne ilgāk kā piecas minūtes, otrā piecas vairāk. Tā jāturpina dienas 4—5, kamēr ādā rodās iedeguma brūngana krāsa — pigmentācija. Pēc tam var apsauļošanās ilgumu katru dienu palielināt līdz vienai — visilgākais divām stundām. Ilgāk nu gan nekādā ziņā nepalikt saulītē, jo tad var rasties šūniņu pārkairinājums ar visām ļaunām sekām. Bērnus no sākuma nemaz neizģērbt kailus, bet lai pirmās dienās apsauļojas krekliņos un tad tik izģērbt. 5) Ņemot saules peldes bieži jāgrozās, lai visa āda vienmērīgi tiktu kairināta. 6) Pēc apsauļošanās nopeldēties, vai arī aplaistīties ar remdenu ūdeni. Pēc tam nosusināties, saģērbties un atpūsties kādu pusstundu koku ēnā. Ja nebūsiet par ilgu sauļojušies un ķermeņa šūniņas pārkairinājuši, tad sajūta būs lieliska. Jūs jutīsiet, ka esiet itkā no kāda sloga atsvabināti. Ķermenī nekāda noguruma, gara stāvoklis labs. Ir tada sajūta, ka jauns dzīves prieks būtu jūs pārņēmis. Un kā gan citādi var būt! Šūniņas uzsūkušas dzivinošo saules enerģiju, organisms atsvabinājies no savām indēm. 7) Nav ieteicams apsauļoties īsi pirms un pēc ēšanas. 8) Ņemot saules peldes vājiem cilvēkiem jāseko savam svaram. Ja tas pamazinās, tad apsauļošanās japārtrauc.

Kā tad stādi un dzīvnieki izturās pret

Rīgas mazpulku pieccīņu informācijas gājiens Saules dārzā.

saulīti? Viņi visi sauļojās. Novērojiet savu suni un kaķi, kā arī citus dzīvniekus. Visi viņi labprāt uzturās saulītē. Bet stādi? Mīļie bērni, novērojat pirmos pavasara ziediņus, kaut vai tās pašas pienenītes. Skataties no rīta - savus ziediņus viņas pavērušas pret saulīti, pusdienā — atkal tas pats, un pēcpusdienā atkal visi ziediņi pret saulīti. Skaidrs, ka pienenes groza savus ziedus un vienumēr tā, ka tie ir pret saulīti. Bet ogas? Kurš bērns gan nezin, ka, ja gribam ieraudzīt gatavās zemenes, tad jaskatās saules staru virzienā? Stādi, dzīvnieki — visi, visi sauļojās. Mīļie mazpulku dalībnieki, ja gribiet būt veseli, stipri garīgi, dzīves priecīgi, tad sāciet jau šovasar savu ķermeni atsegt saulītei, lai jūsu šūniņas uzkrāj saules enerģiju, lai nocietinās jūsu āda. Apgalvoju jums, ka nākošajā ziemā jūs būsiet daudz izturīgāki pret saaukstēšanos un arī citām slimībām. Mācaties no puķēm laukā: vienmēr pret saulīti, tad viņas enerģija būs jūsu šūniņās un kopā ar to arī jūsu darbos un dzīvē.

(Turpmāk vēl).

GRĀMATU APSKATS.

Jaunas mazpulku lugas.

Mēnešraksta „Mazpulks“ redakcijai šinī mēnesī piesūtītas mazpulkiem veltītas trīs jaunas lugas. A. Birzmalnieks un F. Šterns „Vienotiem spēkiem“, Rob. Vītols „Brīvdienās“ un V. Ketnere „Negaidīts viesis“ un „Rīgas lakstīgala“. Tuvāk iepazīstoties ar šo lugu saturu un novērtējot idejisko pusi, jāatzīst, ka autori, atskaitot R. Vītolu, nav dziļāk iepazinušies ar mazpulku darbu un mērķiem. Atsevišķi ņemot A. Birzmalnieka un F. Šterna 3 cēl. lugas „Vienotiem spēkiem“ darbība diezgan dzīva, spraiga un humora caurausta, tomēr pati mazpulku ideja būtu pilnīgāk un vispusīgāk izceļama, nekā tas ir lugā „Vienotiem spēkiem“.

Rob. Vītola „Brīvdienās“ — vienčēliens mazpulkiem, jau tuvāki pieskaras mazpulku uzdevumiem, pamudinot mazpulku dalībniekus lietderīgi izmantot savas brīvdienas, apkopjot mūsu senos pilskalnus, iepazīstoties ar dzimtenes dabu u. t. t.

V. Ketneres „Negaidītā viesī“ un „Rīgas lakstīgalā“ ideja par atgriešanos pie zemes ir ļoti laba, bet saprotams nav, kas licis un pamudinājis šos darbus nosaukt tieši par „4 cēlieni mazpulku sarīkojumiem“.

Ad. E.—

Reizē ar pavasaŗa vēstnešiem . . .

. . . virs kailās zemes iznirst baltām vai tumši mēļām ziedu galvām un priekā dzirkstošām „acīm“ — dīvainākā no dārza prīmulām — Primula denticulata.

Visu ziemu slēpies arvien zaļojošā, lielo lapu vaiņagā kā salnu vairīdamies un kautri sarkdams pavasaŗa saulē, izraisas ziedu ķekars bergenai — Bergenia cordifolia.

Iriss.

Bergena.

Tai pa pēdām seko mēļā salaku puķe — Anemone pulsatilla, kas citkārt zied savvaļā smilšainos uzkalniņos.

Bet rotaļīgos vaibstos vēl necildināto ziedu daiļumu nebeidzamā krāsainībā pauž iriss — Iris germanica. H. Kalmiņš.

Prīmula — „ziedu pika".

Salaku puķe.

Vērosim laiku.

Kā pareģo laiku meteoroloģiskais birojs.

Baltijas jūras austrumu piekrasti aizņem vietējs maksimums, kuŗu izveidoja no ziemeļiem noplūdušās vēsās gaisa masas. Tagad šis vēsais ziemeļu gaiss ievērojami sasilis un šā rīta temperatūra tādēļ valsts rietumu daļā sniedzās līdz + 7°. Noskaidrojoties, pagājušā naktī temperatūra vietām kritās pāris grādu zem nulles.

Vakar virs Britānijas salām minētais plašais minimums izveidojis spilgti izteiktŭ zema gaisa spiediena gravu, kuŗas lietus josla šorīt uzgulst Dānijai un Vācijas ausrumu daļai. Tā lēni tuvosies mūsu apgabalam.

Rīt, 18. aprilī, sagaidāmi mēreni, jūrā stipri dienvidaustrumu vēji. Austrumu daļā pa daļai skaidrs. Rietumu daļā mākoņu daudzums pieņemsies un vietām atsevišķi mākoņi ar lietu. Vispār paliks siltāks.

Meteoroloģiskā biroja ziņojums
1935. g. 17. aprīlī.

Meteoroloģiskais birojs laiku pareģo pēc laika kartēm. Uz laika kartes atzīmē plašā rajonā valdošos meteoroloģiskos apstākļus: gaisa spiedienu, gaisa temperatūru, vēja stiprumu un virzienu, mākoņainību, siltuma un aukstuma frontes un lietus rajonus. (Zim. 1.)

Mūsu meteoroloģiskais birojs laika karšu sastādīšanai izmanto visas Eiropas, Ziemeļafrikas un Grenlandes meteoroloģisko staciju ziņojumus.

Savienojot ar līniju laika kartē atzīmētās vietas ar vienādu gaisa spiedienu, dabūjam izobāres. Pēc izobāru sakārtojuma atšķir augsta un zema gaisa spiediena rajonus. Augsta gaisa spiediena rajonus sauc par anticikloniem, zema — par cikloniem. Gaisa temperatūru, vēja virzienu un stiprumu, mākoņainību, nokrišņus u. c. laika kartē atzīmē ar starptautiskām zīmēm.

Pēc laika kartes nosaka mūsu laika apstākļu sakarību ar visā Eiropā valdošiem meteoroloģiskiem apstākļiem. Vērojot iespējamās meteoroloģisko apstākļu pārmaiņas Eiropā, mēģina noteikt, resp. pareģot laika apstākļu maiņas Latvijā. Tā kā meteoroloģisko apstākļu maiņas nenotiek pēc noteiktiem likumiem, tad saprotams, ka arī laika apstākļi ne katru reizi būs tādi, kā iepriekš pareģots. Labākā gadījumā laika pareģojumi ir pareizi 85% gadījumos. Bet tā kā meteoroloģiskais birojs pareģo laiku plašākiem rajoniem, tad papildinot šos ziņojumus ar vietējiem novērojumiem, varam jau diezgan droši noteikt laika apstākļus nākošai dienai.

Savos ziņojumos meteoroloģiskais birojs

lieto šādu Latvijas sadalījumu; rietumu nomale, rietumu daļa, dienvidaustrumu daļa, austrumu daļa, ziemeļaustrumu daļa un austrumu nomale. (Zīm. 2.)

Zīm. 1. Izgriezums no Latvijas Valsts meteoroloģiskā biroja 1934. g. 17. maija laika kartes.

Pēc zīmējuma visi šie rajoni viegli atrodami un katrs var noskaidrot, kādā rajonā viņa dzīves vieta atrodas.

Bet kā tad notiek pati laika pareģošana? — Pēc laika kartes pareģotājs vēro, kur atrodas cikloni, kur anticikloni. Pēc vairāku dienu kartēm redzama ciklonu un anticiklonu pārvietošanās. Ja zinam, kādi laika apstākļi valda dažādās ciklona daļās un kādi anticiklonā, un zinot, kādu apgabalu rītu aizņems zināma ciklona vai anticiklona daļa, varam pateikt, kādi laika apstākļi zināmā apgabalā rītu iestāsies. Pēc pieliktās ciklonu ceļu kartes redzam, ka cikloni pārvietojas pa loti dažādiem ceļiem. (Zīm. 3.)

Vērojot vienu otrai sekojošu dienu laika kartes, varam apmēram paredzēt, pa kādu ceļu ciklons pārvietosies un līdz ar to arī laika apstākļu maiņas attiecīgā apgabalā.

A n t i c i k l o n ā augsts gaisa spiediens, gaiss lēni plūst no centra uz malām. Anticiklonā pastāv rāms un skaidrs laiks. Vasaru anticiklona aizņemtā apgabalā ir silts, ziemu — auksts. Vasaru Eiropas laika apstākļus iespaido Azoru salu anticikloni, ziemu — Sibirijas. Anticiklona

Zīm. 3. Ciklonu ceļi Eiropā.

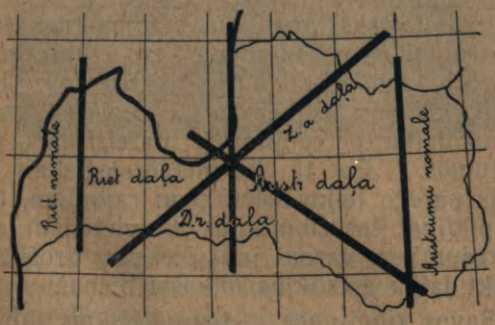

Zīm. 2.

centru laika kartēs apzīmē ar „A". Anticiklonam ir tieksme palikt uz vietas un tie pārvietojas ļoti lēni.

C i k l o n ā ir zems gaisa spiediens ar viszemāko spiedienu vidū. Ciklona centrā siltais gaiss kāpj uz augšu un no visām pusēm gaiss plūst klātu. Tuvojoties centram siltais gaiss izveido virpuli un kāpj uz augsu pa spirāli un augstākos slāņos atkal attālinās no centra. Augšējos slāņos siltais un mitrais gaiss atdziest un dod nokrišņus. Ciklonā ir stipri vēji un tie pa-

stiprinās no ārpuses uz centru. Cikloniem ir tieksme pārvietoties no vakariem uz rītiem. Pārvietošanās ātrums dažāds, bet vidēji ap 800 klm. diennaktī. Ciklonu caurmērs ļoti dažāds un var sniegties līdz 3000 km. Ciklona centru laika kartē apzīm ar „Z".

Ja sadalam ciklonu viņa pārvietošanās virzienā ar taisni divās daļās un stateniski šim virzienam vēlreiz, — dabūjam četrus ciklona ceturkšņus. Laika apstākļi ciklona ceturkšņos šādi:

1. ceturksnī — priekšējais pa labi — laiks vienmēr silts.
2. ceturksnī — priekšējais pa kreisi — laiks samērā vēss.
3. ceturksnī — pakaļējais pa kreisī — laiks vienmēr vēss.
4. ceturksnī — pakaļējais pa labi — laiks samērā vēss.

Ciklona priekšējā daļā ilgstoši vienmērīgi nokrišņi, pakaļējā — atsevišķi mākoņi ar spēcīgiem, ātri pārejošiem nokrišņiem.

Ciklonam tuvojoties vispirms parādās spalvu mākoņi. Mākoņi pamazām sabiezē un sāk līt vienmērīgs lietus. Pūš dienvidu vēji, silts un barometra spiediens visu laiku krīt. (Zīm. 4.) Kad ciklona centrs pāri, vēja virziens ir no ziemeļu rietumiem un ziemeļiem. Vējš ļoti stiprs, atsevišķiem grūdieniem. Uznāk atsevišķi mākoņi ar spēcīgām, ātri pārejošām lietus gāzēm. Barometra spiediens pamazām ceļas un ciklonam aizejot laiks skaidrojas.

Cikloni vasaru nes apmākušos un vējainu laiku un lietu, ziemu — siltu, mitru laiku ar nokrišņiem.

Cikloni, kas iespaido mūsu laika apstākļus, izveidojas Atlantijas okeanā ap Islandi, kur sastopas siltais — ekvatorialais gaiss ar auksto — polaro gaīsu.

Pie lielajiem cikloniem to dienvidaustrumu un rietumu daļā bieži izveidojas blakus cikloni. Vasarā tie nes stipras lietus gāzes, vētru un pērkoņa negaisu.

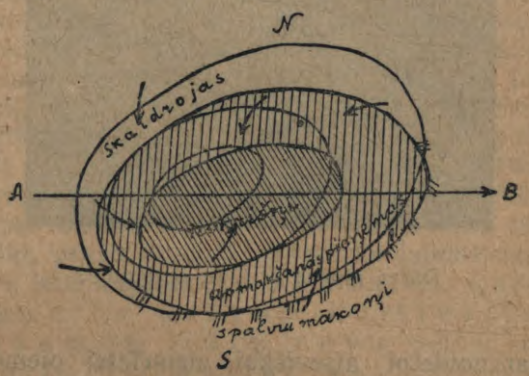

Zīm. 4. Laiks ciklonā.

Zinot, ko nozīmē maksimums, ko minimums un kādi laika apstākli ar tiem saistīti, varam daudz labāki izprast meteoroloģiskā biroja laika ziņojumus. Zinādami, ka cikloni pārvietojas pa daudziem ceļiem un dažādā ātrumā, sapratīsim, ka nevar prasīt burtisku meteoroloģiskā biroja pareģotā laika iestāšanos. Bet ja meteoroloķiskā biroja ziņojumus papildināsim ar vietējiem vēja un mākoņu novērojumiem un sekosim gaisa spiediena maiņām uz vietas, tad laika pareģojuma pareizība ļoti bieži būs 100%.

Agr. A. Ķibēns.

Kā piesiet un balstīt ziedaugus?

Liels skaits augsto un pusaugsto ziemciešu nespēj pašas savu augumu noturēt. Tās nepieciešami atbalstīt vai piesiet. Šis darbs jādara īstā laikā un tā, lai vēlāk, stādiem pieaugot, nebūtu redzami apsējumi un balsti. Pusaugsto ziemciešu balstam bieži pietiks tikai rafijas (lūku) apsējums ap ceru netāļu no zemes, bet lai apsējums nenoslīdētu, der piespraust piemērota augstuma nūjiņu un saistīt apsējumu pie tā. Grūtāk balstīt augstos ziemciešus (augstos flokšus, bruņinieku piešus, ziemas asteres). To piesiešanai var izlietot vairākas stiprākas nūjiņas, ko apsprauž stādiem apkārt un piesien. Daudz piemērotāki augsti augošo stādu balstīšanai būs sevišķi puķu turētāji, ko var pagatavot no metāla vai arī no koka. Dzelzs vai koka nūjiņai piestiprina no stiepules pagatavotu trīs daļās sadalītu gredzenu. Turētāju sprauž puķu cera vidū. Gredzena trejdalījums dod iespēju ziedu kātu vienmērīgam sadalījumam un to

Dārza pīpene ar lūku apsējumu.

Slikti izdarīts darbs. Vienai mietiņa vietā derīgāki būtu divi vai trīs.

var novietot atsevišķai ziemcietei piemērotā augstumā, ļaujot dzinumiem augt cauri.

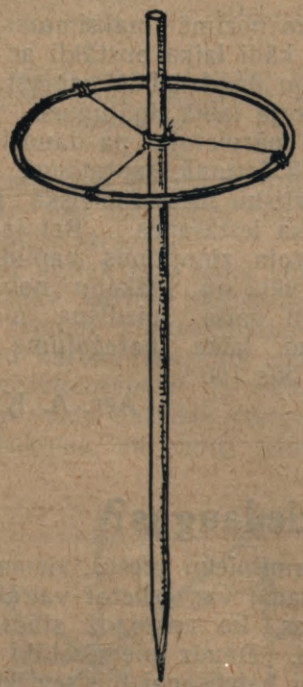

Balsts augsti augošām ziemcietēm.

atbalstīts uz trim kājām. Gredzens veidots tā, ka to pēc vajadzības var savilkt mazāku, vai arī paplašināt. Kas pazīst grūtības, kādas sagādā puķu piesiešana, tas pienācīgi novērtēs priekšrocības, ko dod puķu turētāji.

Vajadzētu uzskatīt vispār par likumu to, ka augstu augošie stādi ir glīti tikai tad, ja tie būs laikā nodrošināti pret apkrišanu. Piepēži izceldamies vēji un lietus gāzes nosit gar zemi taisni izskatīgākos un skaistākos stādus. Bet ja stāds reizi pakritis pie zemes, tad tikai reti to iespējams uzsliet atpakaļ agrākā veidā; turklāt īsā laikā pie

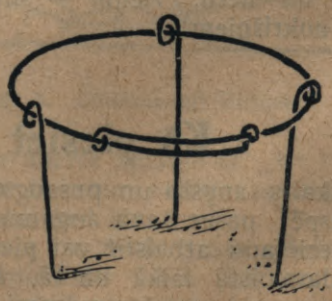

Stiepuļu balsts plaši augošām ziemcietēm (piem. peonijam).

Pašu turētāju īsā laikā pāraugs stādu augums tā, ka acs to nemaz vairs nemanīs. Līdzīgs ir arī otrs stiepules puķu turētājs, zemes gulošie, bieži jau aizlaustie stādi cenšas augt uz augšu. Tādi piecelti atkal stāvus izskatas neglīti. H. Kalmiņš.

Vairāk vērības darbu sacensībām!

Katrs mazpulka dalībnieks iestājoties maspulkā solas strādāt sev, sava mazpulka, savas tautas un dzimtenes — Latvijas labā. Šis ir cēls mērķis, bet lai to spētu piepildīt, mazpulka dalībniekam jābūt fiziski un garīgi stipram, jābūt veselam, uzņēmīgam un iecietīgam. Mazpulku dalībnieki ir mūsu Latvijas nākotnes veidotāji, vecākas paaudzes darba turpinātāji. Mazpulku dalībniekiem jāprot pareizi novērtēt dzīves apstākļi, jāprot pareizi un vietā pielietot savas spējas darbā. Lielāku sekmju iegūšanai vajadzīga liela darba izpratne un rūdība. Darbs lauciņos labi sagatavo mazpulku dalībniekus nākošai dzīvei un arī norūda ķermeni un gribu, bet bez tā vēl nepieciešama spēju pārbaude. Spēju pārbaudi izved mazpulku darbu sacensībās. Sacensībās var salīdzināt savu darbu un spējas ar otra darbu un spējām, var mācīties pareizi darbu izpildīt, atrast jaunus, labākus darba paņēmienus. Sacensībās mācas cienīt otra darbu un panākumus, mācas atmest lieko iedomību. Sacensības mazpulku dalībniekos atmodina lielāku drosmi un paļāvību savām spējām — īpašības, kas labi noder tāļākai dzīvei.

Piedaloties mazpulku ilgstošās pieccīņu sacīkstēs, dalībnieki labāk sagatavojas tieši dzīvei. Padarītais darbs nesīs svētību pašam darba darītājam un arī vecākiem. Ierīkojot savā mājā dažādas labierīcības, mazpulka dalībnieks reizē ar to atvieglo tekošo darbu sev un citiem. Sevišķi liels prieks būs vecākiem, ja bērni palīdzēs mājas dzīvi padarīt skaistāku, visiem mājas iedzīvotājiem būs patīkami darbā ejot staigāt pa nosusinātu, tīru pagalmu. Mājās ierīkotais košuma dārziņš dos patīkamu atpūtu pec padarītā darba. Atpūšoties koku ēnā briedīs jauni spēki un jauna apņemšanās. Kultivējot purvus, vai atkal apmežojot citādi neizmantotas zemes, pārveidojam plašāki savu apkārtni, izdevīgāku saimnieciskā ziņā un reizē patīkamāku. Iedziļinoties sava pagasta sabiedriskā dzīvē, vērojot pagasta darbinieku gaitas, mazpulku dalībnieki mācīsies pilnigāki novērtēt savas apkārtnes dzīvi, mācīsies novērtēt labus darbus un arī cienīt tos arvienu labāki, pratīs atvairīt sliktos un ļaunos dzīves ietekmējumus. Jauneklis, kurš jaunība purvus kultivējis, līdumus līdis, savu sētu izdaiļojis, pazīst sabiedrisko dzīvi savā pagastā, liels izaudzis spēs vadīt un veikt lielus darbus. Tāpēc mazpulku dalībniekiem **sevišķa vērība jāpiegriež ilgstošām pieccīņu sacīkstēm.** Godalgošana paredzēta pa rajoniem un valsts mērogā. Uzvarētāji saņems vērtīgas balvas, bet galvenais laba darba sagatavotība pašķirs turpmākai dzīvei ceļu, tie būs tie kas kalnā kāps. Sīkākus noteikumus par minēto sacensību izsūtīs tuvākā laikā apkārtrakstā, tikai nenokavējiet pieteikšanos uz šīm sacensībām, kā tas norādīts žurnālā „Mazpulks" beidzamos numuros.

Agr. J. Andersons.

Mazpulka dalībnieka pienākumi vasarā.

Katram mazpulka dalībniekam ar lielāko rūpību jāseko kultūru stāvoklim savā lauciņā, neaizmirstot tos augu apkopšanas paņēmienus, kas norādīti mazpulka sanāksmēs jau pirms darbu uzsākšanas un arī „mazpulka dalībnieka vadonī".

Lai veicinātu kultūru ātrāku attīstību, spēcīgāku augumu, labāku cerošanu un iegūtu lielāku ražu, tad dodams virsmēslojums mākslīgo slāpekļa mēslu vai vircas veidā. Virsmēslojumam noder: Čiles, kaļķa, natrona salpetri un nitrofoska. Slāpekļa mēslu devums atkarājas no kultūras, zemes sastāva, iepriekšējā mēslojuma u. c. apstākļiem un svārstas no 2—4 kg. uz 100 m². Virsmēslojumu ieteicams dot 3—4 devumos, lai augi to spētu pilnīgāk izmantot, jo lieko slāpekli zeme grūti saista, tas viegli var izskaloties. Pēc virsmēslojuma izsēšanas

nepieciešams to ierušināt zemē, tāpat pēc vircas izlaistīšanas zeme katrreiz jāuzirdina. Vircu nedrīkst laistīt sausā saulainā laikā, bet vislabāk lietus dienās, vai agri rītos un vēlu vakaros. Virsmēslojums visiem kultūraugiem jāizdara līdz 15. jūlijam, jo vēlāk dotais mēslojums stipri novilcina augu nogatavošanos un pasliktina ražas īpašības.

Tāpat arī mazpulku dalībniekiem — lopkopjiem visu vasaru, kad lielākā daļa mazpulku dalībnieku ir brīva no parastiem skolas darbiem, ar lielu rūpību jānovēro sava audzējamā dzīvnieka attīstība, vienmēr atzīmējot grāmatvedībā visas vajadzīgās ziņas. Sevišķi vēlams, lai mazpulku dalībnieku vidū rastos vairāk zirgaudzētāju, kas vēlētos sākt savu kumeliņu audzēt. Katrā ziņā jācenšas izmantot lielā pretimnākšana no Latvijas zirgaudzētāju biedrības puses dāvinot vairāk kā 100 bezmaksas aplecinājumus ar vaislas ērzeļiem mazpulku dalībnieku pievestām ķēvēm. Latvieši jau senos laikos ir bijuši labi zirgaudzētāji un tādiem tiem jābūt arī turpmāk. Tamdēļ mazpulku jaunatni še sagaida pateicīgs darba lauks, jo zirgu Latvijā vel vienmēr trūkst un tie jāieved no kaimiņu valstīm.

Katram mazpulka dalībniekam jāapmeklē visas mazpulka vasaras sanāksmes, jo sevišķi vasaras laikmetā jāinteresējas par kultūru audzēšanu, kopšanu un jāsagatavojas varbūtējām nelabvēlībām sava darba gaitās. Sevišķi jāievēro, ka visiem dalībniekiem neiztrūkstoši jāapmeklē tās sanāksmes, kuŗās piedalas mazpulku inspektors, lai tuvāk noskaidrotu visus nepieciešamos jautājumus mazpulka darbā un dzirdētu aizrādījumus turpmākai darbībai.

Šinīs sanāksmēs arī jāuzrāda „dalībnieka vadonis-grāmatvedība", lai varētu pārliecināties par ierakstījumu pareizību un glītumu. Lai gan šīs sanāksmes bieži vien iekrīt darba dienās, tomēr jācenšas tā iekārtoties, lai tās varētu apmeklēt. **Arī dalībnieku vecākiem jāsaprot, ka šajā vienā dienā mazpulka dalībnieks tiek gan atrauts no tekoša saimniecības darba, bet tomēr daudz strādā, lai krātu zināšanas rītdienas darbam.**

Mazpulka dalībniekiem jāpiedalas arī vietējās lauksaimniecibas vai mājsaimniecības darbu sacikstēs, lai pārbaudītu savas spējas un veiklību, lai mācitos jaunākos un izdevīgākos paņēmienus darbā un dažādu darba rīku pielietošanā.

Sevišķa vērība piegriežama mazpulkiem īpatnējām īslaika **pieccīņu sacīkstēm,** kuŗās jāpiedalas ikkatram, lai labākie vietējā mazpulka dalībnieki varētu aizstāvēt savu mazpulku rajona sacīkstēs un piedalīties arī šogad pirmo reiz sarīkojamās valsts sacīkstēs. Tāpat **ilgstošās pieccīņu sacīkstēs** būtu jāpiedalas katram gados vecākam dalībniekam. Sacīkstes norūda dalībnieku un dod paļāvību pašam uz saviem spēkiem.

Šovasar nāk klāt arī jauns uzdevums savu formas tērpu pagatavošana un iegādāšana. Kam vien līdzekļi un laiks to atļauj, tam jāķeras pie tērpa gatavošanas. Visu ko var paši izgatavot — tas arī jāizgatavo pašiem mājās, pērkot tikai visnepieciešamāko. Formas tērpa drēbe ir tamdēļ paredzēta pelēka vadmala, lai to, pēc maza parauga varētu pagatavot katrā lauku sētā. Sevišķi mazpulku dalībniecēm jāaizrāda, ka formas tērpa krekla izšuvuma darbi būtu jāveic katrai pašai sev. Šiem izšuvumiem īsto skaistumu piedod pašas roku darbs. Un arī mīļāks, vērtīgāks tas kļūst.

Mazpulku dalībniekiem visiem ir viens kopējs darbs, kopēji mērķi un centieni, tamdēļ arī savā ārejā ietērpā jārāda kopība un vienība, tērpjoties savos formas tērpos.

Ļoti ieteicamas vasaras laikā ir ekskursijas sava mazpulka robežās, apskatot līdzdalībnieku lauciņus un mācoties novērtēt viņu darbu vai arī uz kaimiņu mazpulkiem. Tāpat apkārtnē atrodošās priekšzīmīgās saimniecības un izmēģinājumu iestādes sniedz ekskursantiem daudz vērtīgu norādījumu. Redzētais vienmēr atstāj paliekošāku iespaidu, nekā dzirdētais vien. Bez tam ekskursijas veicina sabiedriskumu, jo šādā ceļā ekskursantiem visizdevīgāk iepazīties ar savu tuvāko un tālāko apkārtni, ar tās sabiedriskām un kultūrālām vērtībām un vēsturiskām piemiņas vietām.

Mazpulku dalībniekiem jābūt atsaucīgiem arī aicinājumam apkopt seno brīvības cīnītāju vai tautas darbinieku kapu vietas, kādas vietējā apkārtnē atrodas, bieži vien

nolaistā stāvoklī. Tā paši mācītos un rādītu arī apkārtnes sabiedrībai cienīt un atzīt savu priekšteču nopelnus, kas ar darbiem un asinīm ir pirkuši mūsu valsts brīvību un saprastu, ka arī pašiem savā dzīvē un savā darbā ir jābūt tādiem pat tautas un savas valsts aizstāvjiem.

Agr. K. Ķirsis.

AMATNIECĪBAS DARBI.

Kā pagatavot dārza kultivātoru — „ezi".

Pagatavot dārza kultivātoru — ezi nav grūti. Viņa sastāvs un veids tāds pats kā dzelzs ezim, tikai rāmis ir no koka. Rāmja galvenais sastāvs — trīs četrkantaini koki 6 × 7 cm., vidējā koka garums 120 cm. un abu malējo 90 cm. Sastiprināt viņus var vienkārši ar eņģiem (zīm. 1 A), vai arī

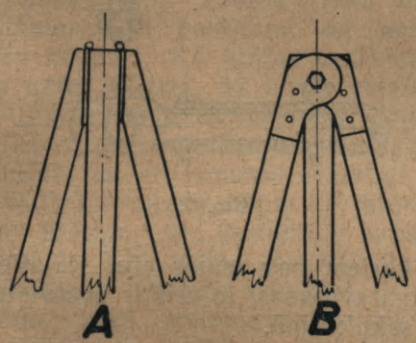

Zīm. 1.

šo caurumu palīdzību noregulē vagas platumu (zīm. 2). Vēl jāizgatavo turētavas, kuŗu garums ir 95 cm. un platums pie augšas 50 cm. (zīm. 3). Piestiprināt turētavas vēl nav ieteicams, jo tās kavē tapu iedzī-

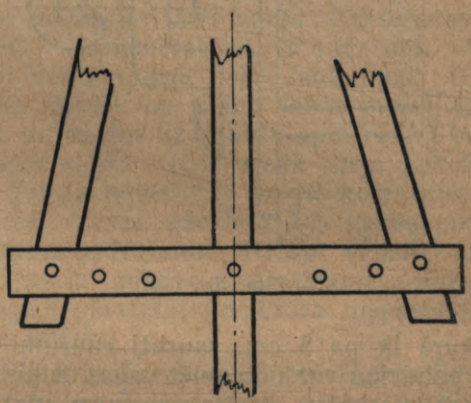

Zīm. 2.

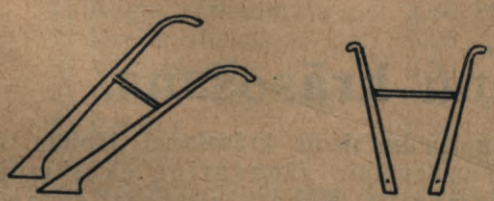

Zīm. 3.

Zīm. 4.

virsū un apakšā piestiprinātiem diviem dzelžiem, kuŗiem vienā galā izurbtam caurumam iet cauri skrūve, kuŗa atļauj brīvi kustēties. Otri gali piestiprināti pie eža (zīm. 1. B.). Īsāko koku galus krusto ceturtais 8 cm. plats un 55 cm. garš, kuŗā saurbti no vidus līdz malām sākot no 15 līdz 25 cm., ik pa 2½ cm. caurumi. Ar

šanu un nažu ieskrūvēšanu. Tapas nažus un lemesi āizgatavo pie kalēja. Vajadzīgas septiņas tapas 30 cm. garas, divi naži un lemesis (zīm. 4). Lemeša kāja jātaisa līka, jo viņš pieskrūvēts malā ar sevišķu ierīci, ar kuŗas palīdzību lemesi var pabīdīt uz augšu vai leju (zīm. 5). Šinī nolūkā izliec no dzelzs U-veidīgu līkumu, kuŗš

cieši ietver lemeša kājas trīs plāksnes un pie ceturtās piespiež ar skrūves palīdzību (zīm. 5). Tagad atliek sadzīt tapas 16 cm. vienu no otras un pieskrūvēt nažus tādā pat attālumā, kā arī pieskrūvēt lemeša turāmo ierīci, kuŗu piestiprina 100 cm. attālumā no eža priekšgala (zīm. 6). Zirga piejūgšanai izgatavo dzelzi (zīmējums

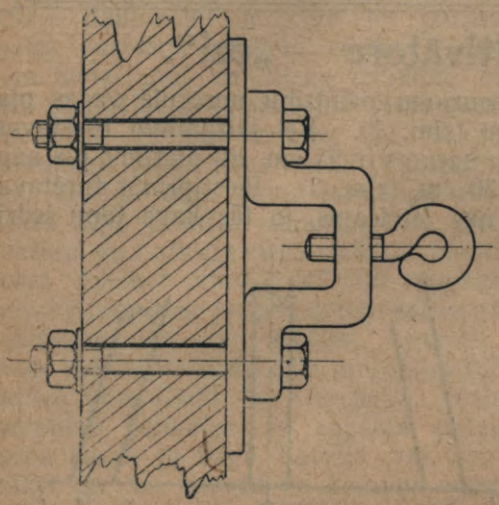

Zīm. 5.

7)., kuŗā ik pa 5 cm. saurbti caurumi ar kuŗu palīdzību var noregulēt vagas dziļumu. Beidzot pieskrūvē turētavas, kuŗu platais leņķis 140°. Šādi pagatavots ezis veic pilnīgi savu uzdevumu un nestrādā sliktāk par dzelzs ezi. kuŗš izmaksā ap 20 ls. Turpretīm paša gatavotais izmaksā lielākais līdz 10 latu. Tamdēļ tie mazpulku dalīb-

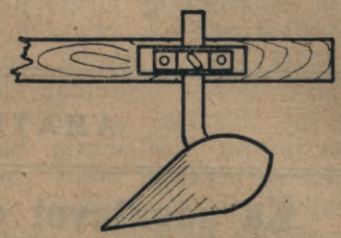

Zīm. 6.

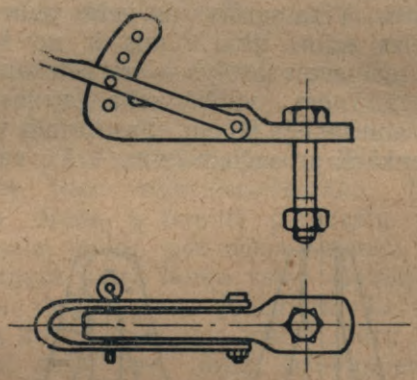

Zīm. 7.

nieki, kuŗiem nav mājās eža, stājaties pie viņa izgatavošanas, jo ezis ir neatvietojams palīgs sakņkopībā.

Jānis Kārkliņš,
Taurenes mazpulka dalībnieks.

Koka jumtu un sienu krāsošana.

Galvenais jumtu segmateriāls arvien vēl ir — koks. Koka jumta trūkumi ir ugunsnedrošība un īsais mūžs. Jumtam jāiztur sala, saules karstuma, lietus un sniega iespaids. Tanī rodas plaisas un spraugas, kuŗās iekļūst mitrums un ieviešas neskaitāmas sīkbūtnes. Pēdējās veicina koka jumta ātru sapūšanu un satrūdēšanu. Ievērojot, ka mūsu mežu bagātības nav sevišķi lielas, koka pielietošana lauku būvniecībā turpmāk pēc iespējas jāierobežo un jārūpējas par iebūvētā koka aizsardzību, kā arī jāpiegriež lielāka vērība vairāk ugunsdrošiem jumtu segumiem.

Jumtu un sienu krāsošanai jāpilda sekoši uzdevumi: jāpagarina ēkas mūžs, jāsamazina koka daļu aizdegšanās iespēja un jāizdaiļo ēkas ārējais izskats. Strādājot ikdienas darbu tīrumā vai pļavā ir patīkami noraudzīties uz saimniecības centru, kur krāšņā lapu zaļumā mirdz sarkani krāsoti ēku jumti un gaišas sienas. Tas mazina vienmuļību un piedod lauku krāšņajai dabai vēl lielāku pievilcību.

Tomēr blakus skaistumam pirmā vietā jāstāda krāsojuma praktiskā nozīme koka aizsardzībā pret atmosferas apstākļu iedarbi. Un te jākonstatē, ka līdz šim nav vēl sa-

stādīta ideāla jumta krāsa, kuŗa būtu lēta, izturīga un piedotu jumtam zināmu ugunsdrošību pret dzirkstelēm.

Pateicoties labi nostādītai reklāmai, koka jumtu un sienu krāsošanai bieži lieto „Svea" krāsas. Izmēģinājumi un novērojumi praksē tomēr rāda, ka jumtu krāsojumi ar „Svea" krāsām noskalojas jau 3—4 gadu laikā. Ir pamats domāt, ka šinī laikā lielā mērā zūd arī „Svea" konzervējošais iespaids. Tā tad lai jumtus pasargātu no bojāšanās, krāsošana samērā bieži jāatkārto. Zināmā mērā rezultātus var uzlabot vienīgi ar pernicas piedevu, pie kam pernicas jāņem ne mazāk par 20%.

Tas pats visumā sakāms par pašsagatavojamām klīstera krāsām. Šīs krāsas tiek sastādītas no zināmām izejvielām, un pie pareiziem sastāviem ir zināma garantija par panākumiem. Praksē lieto dažādus maisījumus, kuŗi pazīstami kā somu vai zviedru sastāvi. Kā krāsas saistvielu lieto rudzu miltu klīsteri, kā konzervējošās vielas — minerālsāļus un vitriolus. Nokrāsai ņem kādu dzelzsoksida krāsu. Sastāvi ir ļoti dažādi un arī izmaksa svārstīga. 1 kv. mtr. šāda krāsojuma, tāpat kā, krāsojot ar „Svea" krāsām, pie divreizējas krāsošanas izmaksā Ls 0,10—0,15, atkarībā no pernicas piedevas. Pernica savukārt ir tā sastāvdaļa, kuŗa ievērojami aizkavē krāsas noskalošanos un paildzina krāsojuma noturības laiku. Kā biežāk lietotu var minēt sekošu sastāvu:

1) Angļu sarkankrāsa	.	2,30 kg.
2) Dzelzs vitriols	. . .	0,25 „
3) Vāramā sāls	. . .	0,30 „
4) Bīdelēti rudzu milti	.	0,65 „
5) Pernica	. . . . .	0,20 „
6) Ūdens	. . . . .	6,50 litri.

Ar minēto krāsas daudzumu, divreizēji krāsojot var nokrāsot 10 kv. metrus 1—2 gadus veca skaidu jumta un 12—14 kv. metrus vertikālas dēļu sienas. Krāsojums ir pietiekoši izturīgs un skaists. Ja ir pie rokas, nav slikti piejaukt arī siļķu sālījumu, kuŗš satur sāli un dažas eļļas.

Krāsu sagatavo sekoši: nelielā ūdens daudzumā ieku| rudzu miltu klīsteri. Pārējā ūdenī izkausē dzelzs vitriolu un vāramo sāli, pievieno sagatavoto klīsteri un maisījumu vāra 15 minūtes. Pēc tam pievieno angļu sarkankrāsu (var ņemt arī dzelzs miniju) un atkal vāra 15 minūtes. Beigās pievieno krāseļļu, uzkarsē vēl līdz vārīšanās temperatūrai un tūdaļ, karstā veidā izlieto.

Kā lētāku un vienkāršāku var minēt vēl sekošu sastāvu, kuŗu ar labiem panākumiem var lietot vertikālu virsmu, — piem. sienu krāsojumiem.

Zviedru sarkankrāsa	.	2,40 kg.
Dzelzs vitriols	. . .	0,40 „
Bīdelēti rudzu milti	.	0,70 „
Ūdens	. . . . .	6,50 litri.

Jumtu krāsošana jāizdara karstā vasaras laikā, kad jumts pilnīgi izžuvis, skaidas saplaisājušas un sarāvušās. Tad krāsa labi iesūcas. Nav labi krāsot saules pusē, jo tur jumts stipri sakarsis, un krāsai piedotais ūdens ļoti ātri izgaro. Krāsošanas darbiem vispiemērotākā ir raga ote. Ar to ātri var nokrāsot lielus laukumus. Krāsošana jāiesāk no jumta labās malas, krāsojot no augšas uz apakšu apmēram 1 metru platās slejās. Kad viena sleja nokrāsota, uz jumta novietotās un pie kores piestiprinātās trepes pārvieto uz kreiso pusi un turpina krāsošanu. Krāsu vēlams uznest uz jumta mazākos daudzumos, lai būtu vieglāk pārvietot un krāsa nepaspētu pārāk atdzist.

Pie krāsošanas un konzervēšanas līdzekļu II. grupas pieder sausās koka destilācijas produkti — koka darva un koka darvas karbolineums. Līdzšinējie novērojumi rāda, ka šiem līdzekļiem koka aizsargāšanā pret pūšanu dodama priekšroka. It sevišķi tādiem krāsojumiem, kuŗi padoti izskalošanai. Koka darva un karbolineums satur daudz vērtīgas darvas eļļas, kuŗas pie krāsošanas kokā dziļi iesūcas. Koka darva ir pabiezs, melnbrūns šķidrums, kas sakarsējot paliek šķidrāks. Tamdēļ jālieto karstā veidā. Jumtu krāsošanai vislabāk lietot priežu celmu darvu, kā vērtīgāko. Lai dabūtu patīkamu nokrāsu, un krāsojumu padarītu ugunsdrošāku pret dzirkstelēm, darvai vēlams piemaisīt kādu minerālkrāsu un arī nedaudz pernicas. Tad dabūjam sarkanbrūnu krāsojumu. Parasti praksē lieto sekošu sastāvu:

Koka darva	. . . .	4,8 kg.
Angļu sarkankrāsa	. .	1,5 „
II. šķ. pernica	. . .	0,50 „

Koka darvu vispirms uzvāra un tad

pievieno angļu sarkankrāsu. Beigās pievieno pernicu un uzkarsē līdz vārīšanās temperatūrai, kuŗā uztur pa visu izlietošanas laiku. Darbā jāuzmanas lai katlā darva neaizdegtos, it sevišķi pēc pernicas pievienošanas. Nodzēšana iespējama tikai ar noslāpēšanu, uzmetot katlam samērcētu maisu, vai citu drēbi, kuŗa ir pie rokas. Ar minēto daudzumu var nokrāsot 4,5—5,00 kv. metri pie vienreizējas krāsošanas un 1 kv. metrs ismaksā Ls 0,18—0,20. Otrreiz krāsot var tikai pēc vairākām nedēļām, jo darva gausi iežūst. Krāsas iziet uz pusi mazāk, kā pirmajam krāsojumam. Pret izskalošanos šāds darvas krāsojums ir drošāks, nekā sākumā minēto krāsu grupa, jo dažas darvas daļas dod ar koku izturīgus savienojumus. Protams, ar laiku zūd arī darvas konzervējošais iespaids un krāsojums jāatkārto ik pēc 6—8 gadiem.

Labs ir arī koka darvas karbolineums, kuŗš kokā vēl dziļāk iesūcas, bet šis karbolineums ir krietni dārgāks.

Labas konzervējošas īpašības ir arī īstajam akmeņogļu darvas karbolineumam. Jumtu krāsošanai tomēr nav ieteicams, jo nav iespējams dabūt sarkanu toni un ne katrreiz tirgū ir dabūjams īsts, neviltots karbolineums.

Vispār, vērtīgāks par jumtu krāsošanas veidu ir iepriekšējs, skaidu vai dēlīšu, piesūcināšanas veids To pa daļai praktizē mūsu kaimiņi igauņi, skaidu vai dēlīšu ārējos galus iemērcot tā sauktā fenolatā, kuŗu ražo no degakmeņa. Konzervējošās vielas te iziet divreiz vairāk, bet jumta mūžs tiešām tiek ievērojami pagarināts.

N. Kubuliņš,
L. L. Kameras būvtechniķis.

KĀ DZĪVO UN STRĀDĀ MAZPULKU DALĪBNIEKI ĀRZEMĒS.

Ko mazpulks man laba darījis.

Četri gadi mazpulkā.

(Amerikāņu meitenes Valerijas Teilor piedzīvojumi.)

Mazpulki ir nesuši daudz laba mūsu apkārtnei. Es to droši varu teikt no saviem personīgiem piedzīvojumiem mazpulka darbā. Mūsu apkārtnē ir vairākas ģimenes, kurām bērni, darbodamies mazpulkā, ir lieliski papildinājuši savas zināšanas lauksaimniecībā un mājsaimniecībā.

Labāk sākšu no paša sākuma un pastāstīšu savus piedzīvojumus mazpulkā 4 gados. Iestājos mazpulkā 10 gadu vecumā un pirmo gadu gandrīz neko nezināju par mazpulka darbību un uzdevumiem. Man ļoti patika šūšana un tāpēc par pirmā gada darbības nozari izvēlējos šūšanu. No sākuma bija ļoti daudz dūrienu jāizārda un pagāja ilgs laiks, kamēr mans darbs daudzmaz sāka līdzināties priekšrakstam. Es nekad nebūtu savu uzdevumu tik neatlaidīgi pildījusi un būtu apmierinājusies ar vājākiem panākumiem, ja mazpulku devīze nebūtu „padarīt labo par vēl labāku".

Pirmo gadu es vietējā apskatē neieguvu nekādu godalgu, bet gan paļāvību uz sevi, savām spējām, uzticību pati sev un tas bija lepnums par savu darbu, kuŗu es jutu, ir vērts turpināt. Es mācījos gūt apmierinošus panākumus darbā arī bez citu piepalīdzības.

Nākošo gadu stājos mazpulku darbā ar apņemšanos, strādāt labāk un vairāk kā pirmo gadu. Vēl otru gadu izvēlējos šūšanu un ieguvu 4. vietu vietējā apskatē. Tas man deva sajūsmu un pamudinājumu nākošam darbam.

Trešo gadu apņēmos strādāt vairākās nozarēs un turpināju vēl šūšan , bez tam mājsaimniecībā sāku strādāt cepumu gatavošanā un taupīgas saimniekošanas mācībā: „Kā no miltu maisa pagatavot logu

Jasmuižas mazpulks meža dienās.

aizsargu." Šo darbu gan kopīgi strādājām ar Betiju Nodelī. Mūsu darbs guva lielu ievērību visā apkārtnē un vēlāk pirmo godalgu apgabala izstādē.

Mans pirmais apgabala izstādes apmeklējums bija brīnišķīgs, un pilnīgi atalgoja visas manas pūles mazpulka darbā. Šeit izstādījumu bija ļoti daudz un visi tie ļoti interesanti. Sevišķi mani interesēja dzīvokļa iekārtojuma stends Tāpēc arī par sava 4. darbības gada nozari izvēlējos dzīvokļa iekārtošanu.

Jau ziemā sāku domāt par to, kas man būtu darāms, lai nākošā gada izstādē man pašai būtu sava dzīvokļa iekārta ko izstādīt.

Staigājot pa tēva garāžu reiz ievēroju kādu vecu, nomestu auto sēdekli. Izmēģināju sēdēšanai un atradu to ļoti ērtu un mīkstu. Tā man radās ideja, izlietot šo veco auto sēdekli kā krēslu sava dzīvokļa iekārtojuma stūrītī. Vispirms pienagloju sēdeklim kājas. Nopirku 3 metrus spožu kokvilnas audumu par apm. 1,56 snt. metrā un pašuvu no šīs drēbes pārklāju savam krēslam. Šādi uzposts vecais auto sēdeklis bija tiešām ļoti skaists un ērts krēsls un lieliski greznoja visu istabu. Loga aizkarus pagatavoju no lētas, rupjas drēbes, izrakstot tos ar 3 pastelkrāsu lentītēm. Arī tie izskatījās ļoti izskatīgi un skaisti un galvenokārt ļoti lēti — tikai 1,98 snt.

Sienas segu pagatavoju no maisa drēbes, izšujot ar zaļu zīdu. Reiz garāžā atradu vecu stikla auto vēja aizsargu. No tā pagatavoju paplāti.

Tad vēl sava dzīvokļa iekārtojuma stūrītim biju nolēmusi pievienot skaistu, pašas gatavotu lampu. Mums bija veca petrolejas lampa, kuŗu pārtaisījām elektriskajā. Trūka tikai vēl kupola, kuŗu nolēmu pagatavot no pavisam īpatnēja materiāla— no briežādas. Mūsu apkārtējos mežos bieži notika briežu medības un tā reiz kāds mednieks arī manam tēvam iedāvāja vienu briežādu. Šo ādu tad nu ar tēva palīdzību izgērēju. Izrīvējām to pavisam plāniņu. Tad lietojot veco lampas kupolu par paraugu, piešuvu no briežādas lampai jauno kupolu. Vēlāk mazpulka vadītāja apskatījusi manu iekārtoto dzīvokļa stūrīti, apgalvoja, ka to esot vērts izstādīt apgabala izstādē, kam arī paklausīju. Apgabala izstādē par saviem darbiem dzīvokla iekārtojumā ieguvu augstāko godalgu un pirmo vietu „Zilās lentas" klasē.

Lauku zēni un meitenes, nepalaižiet garām izdevību strādāt mazpulkā, iemācīties saimniekot, iekārtot ērti un praktiski savu sētu un savu dzīvokli un ievērojat, ka dažreiz sen nomestus un par nederīgiem atzītus priekšmetus un rīkus tomēr var lietderīgi un saimnieciski vēl izlietot.

MAZPULKU DZĪVE.

Pirmie mazpulku diženie 1935. g.

Š. g. 5. maijā Valkā notika pirmie diženo kandidātu pārbaudījumi, kuŗos piedalījās mazpulku dalībnieki no Valkas, Rūjienas, Valmieras un Smiltenes novadiem. Pārbaudes kommisija, kuŗā piedalījās: L. L. K. mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļas vadītājs, agr. J. Andersons, mazpulku nozares vadītājs agr. K. Ķirsis, mazpulku mājturības instruktore J. Zauls, Valkas-Valmieras rajona mazpulku inspektors agr. H. Baltietis, mazpulku mācītājs A. Lūsis, Valkas rožaudz. mazpulka vaditāja palīdze E. Caunīte un Smiltenes mazpulka vadītāja L. Krūmiņš izraudzīja pavisam 4 diženos: **Valkas dārzkopības** mazpulka — **Maksi Āboliņu** un **Arvīdu Grinduli, Valkas rožaudzētāju** mazpulka — **Zentu Jērums** un **Raiskuma** mazpulka **Edvinu Brenci.**

Katram diženam piešķīra arī balvu Ls 25,— no Latvijas Lauksaimniecības Kameras līdzekļiem un mazp. diženā nozīmi.

Tanī pašā dienā notika arī 3 Valkas mazpulku: rožaudzētāju, dārzkopības un sēklaudzētāju — 5 gadu darbības atceres svētki un mazpulku dalībnieku ziemas darbu apskate. Svētkus ievadīja mazpulku dalībnieku gājiens ar karogiem un orķestri no Ad. Tērauda pamatskolas uz Lugāžu draudzes baznīcu, kur dievkalpojumu noturēja mazpulku mācitājs A. Lūsis un vietējās draudzes mācītājs O. Krauze. Pēc dievkalpojuma mazpulku dalībnieki gājienā devās uz Brāļu kapiem, kur nolika pašu darinātu vainagu. Vakarā notika svētku akts ar priekšlasījumiem, dziesmām nn mūzikas priekšnesumiem. Mazpulku svētkos sveicināja: Valkas apr. lauku pašv. vecākais K. Kimerals, pamatskolu inspektors Bricmanis, Valkas pilsētas galva, skolu priekšnieks un t. t. Svētku viesi nosūtīja apsveikumu mazpulku Virsvadonim **Dr. K. Ulmanim** un sajūsmā nodziedāja dziesmu brīvai Latvijai.

Mazpulku diženo pārbaude Rīgā.

Mazpulku dzīvē un darbā diženā pakāpes iegūšana ir jau liels notikums. Jāmācās un jāzin ne tikai tas, kas attiecas uz mazpulku dzīvi, uz sava lauciņa apkopšanu, mēslošanu, augsni, bet jāzin arī visi svarīgākie notikumi mūsu vēsturē, literatūras vēsturē, ģeogrāfijā, kā arī jāizjūt un jāsaprot līdzcilvēku attiecības un pašam sava izturēšanās pret citiem.

Diženo pārbaude ir vārda pilnā nozīmē eksāmens, kas aprobežojas nevis ar vienu noteiktu priekšmetu, bet skārdams visas dzīves nozares, prasa viņās zināt un izprast vismaz galvenos pieturas punktus.

Šādā eksāmenā 19. maija Rīgā Lauksaimniecības kameras mazpulku nodaļā, Baznīcas ielā 4-a piedalījās 24 mazpulku dalībnieki no Rīgas un Talsu rajoniem.

Darbu ievadīja ar dziesmu „Jaunais rīts pie darba sauc", kam sekoja mazpulku mācītāja **A. Lūša** svinīga uzruna.

Laicīgā daļā runāja kameras mazpulku nodaļas vadītājs agr. **J. Andersons,** norādot uz tiem mērķiem, kādi mazpulku saimei jāsasniedz turpmākā darbā. Un diženajiem savā apkārtnē jābūt pirmajiem, jārāda priekšzīme.

Savu runu viņš noslēdza ar uzaicinājumu nodziedāt valsts himnu. Pēc tam mazpulku dalibnieki ar saviem vadītājiem nosūtīja apsveikuma telegramu savam virsvadonim un sajūsmināti nodziedāja Dziesmu brīvai Latvijai.

Sākās diženo pārbaude. Kandidēja pavisam 24 mazpulku dalībnieki, kuŗus pārsbaudīja kommisija — visi mazpulku nodaļaatbildīgie darbinieki ar nodaļas vadītāju agr. J. Andersonu un agr. K. Ķirsi priekšgalā.

Mazpulku diženā uosaukumu piešķīra **Līvijai Lapsai** — Allažu mazpulkā, **Albertam**

Mazpulku diženie: 1. rindā: A. Grīnbergs, L. Ābelīte, J. Mežaks, L. Lapsa, V. Rozentāls. 2. rindā: J. Briedis, A. Dīzenbachs, A. Celms, J. Dāniels, A. Ozols un A. Spīgulis.

Spīgulim — Umurgas, **Alfredam Dizenbacham** — Lielvārdes, **Aleksandram Celmam** un **Arijai Grīnbergāi** — Nurmižu, **Jānim Briedim** — Nabes, **Lilijai Ābelītei** — Mārupes, **Valdim Rozentālam** — Ārlavas-Popervāles, **Arvedam Ozolam** — Brantu, **Jānim Danielam** — Raunas un apkārtnes mazpulkā.

Gados jaunajam Sāvienas mazp. dalībniekam **Jānim Mežakam** piešķīra balvu.

ATKAL JAUNI KAROGI LAUKU SĒTĀS.

Valsts karogus iegādājušies un izvilkuši 15. maija svētkos savu vecāku saimniecībās no jauna šādi mazpulku dalībnieki: **Raņķu** mazpulkā — **V. Valkers, A. Veiss, J. Aploks, A. Dundurs, Meirānu-Kalpaka** mazpulkā — **R. Kalpaks, J. Mežulis, O. un R. Dragūni, F. Kacs, M. Lāže, O. Auziņš, R. Gailītis, Dundagas** mazpulkā — **A. Īviņš, V. Fricbergs** un **Zeltiņu** mazpulkā — **A. Kalējs.**

MAZPULKU DALĪBNIEKI — AUDZĒJAT KUMELIŅUS!

Praulienas „Dančos" — Eduards Barbans ziedo brīvaplecinājumus ar valsts vaislas ērzeli „Eranus-Old 33" — piecām mazpulku dalibnieku pievestām ķēvēm.

Praulienas un apkārtnes mazpulkiem ieteicams šo izdevību izmantot.'

ILGGADĪGAS LAUKSTRĀDNIECES GODINĀŠANA.

Praulienas mazpulks sarikoja Praulienas Sabulāru māju kalpones A. Elksnītes godināšanu š. g. 5. maijā. A. Elksnīte nokalpojusi Sabulāros pie saimnieka P. Polfandera 20 gadus. Saimnieks kalponei uzdāvāja Ls 100.— un mazpulka vaditājs H. Mednis pasniedza Latvijas lauksaimniecibas kameras goda diplomu.

PIRMĀS PIECCĪŅAS RĪGAS PILSĒTAS MAZPULKIEM

notika Saules dārzā. Pieccīņās noskatījās arī tautas labklājības ministrs **V. Rubulis** un Rīgas pilsētas galva **H. Celmiņš.** Pieccīņas notika mezglu siešanā (zēniem), kartupeļu mizošanā (meitenēm), informācijas gājienā rakstu darbā, zemes rakšanā un laukuma noteikšanā.

Pirmās godalgas ieguva Austra Pūriņš no Rīgas skolotāju instituta mazpulka, Elmars Straume no Rīgas—Jāņa vārtu mazpulka, Voldemārs Zēbergs no Pleskodales un Ņina

Konce no Rīgas pils. 3. ģimnāzijas mazpulka. Pavisam piedalījās 18 dalībnieki, no kuŗiem deviņi ieguva otrās godalgas un 5 trešās. Pieccīņas bija radījušas ļoti dzīvu interesi skatītājos.

MAZPULKA ATKLĀŠANAS SVĒTKI MAZZALVĒ.

Pagājušā rudenī nodibinātais mazpulks pie III Mazzalves pamatskolas, skolotājas Miezītes vadībā, sarīkoja 5. maijā atklāšanas svētkus. Svētkus ievadīja mācītājs Kiršteins ar svētrunu. Pēc tam sekoja uzruna no mazpulku vadītāja, agr. J. Rozīša, Saukas mazpulka vadītāja agr. J. Mieža un Lielzalves mazpulka vadītājas Gronovskijas, Mazpulka dalībnieki svētkos piedalījās ar koŗa dziesmām, deklamācijām, koŗa runām, tautiskām dejām un izrādija R. Vītola skatu spēli „Baltzaļā karoga spēks". No mazpulka dalībnieku priekšnesumiem sevišķi izcēlās un ieguva publikas piekrišanu tautiskās dejas un deklamācijas par senču ticējumiem. —

CIEMUPES MAZPULKA

darbības atklāšanas svētki notika 5. maijā. Svētkus ievadīja mazpulku insp. V. Neimanis, referējot par mazpulka mērķiem un uzdevumiem; mazpulka priekšnieks J. Kalniņš nolasīja Pārogres pagasta vēsturiski-ģeografisko aprakstu. Mazpulka dalībnieki piedalījās ar koŗa dziesmām un tautiskām dejām. Sekoja teātŗa izrāde — A. Rogas „Pirms lielās dzīves". Mazpulku enerģiski vada skolotāja E. Vītums. Vakars bija pulcinājis prāvu skaitu arī no vecākās paaudzes, kas jauno sasniegumus vēroja ar dzīvu interesi.

SARKANMUIŽAS MAZPULKA PIRMIE GADA SVĒTKI.

Svētdien, 12. maijā Sarkanmuižas mazpulks svinēja savus viena gada pastāvēšanas svētkus Sarkanmuižas 6-kl. pamatskolas telpās. Svētkus atklāja mazpulka vadītājs K. Reinbergs. Sarkanmuižas mazpulka dalībn. savos lauciņos saražojuši augļus apm. 400 ls vērtībā, sarīkotas slaukšanas un linu plūkšanas sacīkstes, piedalījušies VI. lauks. un rūpn. izstādē Liepājā 1934 g. no 9—17 zept., kur ieguvuši II. godalgu — sudraba medāli. 28. okt. rīkota ražas izstāde un iesvētīts karogs. Mazpulka

Mārupes mazpulka dalībnieku grupa jaunajos formas tērpos.

vadītājs arī atzīmēja, ka šinī dienā visā Latvijā svin mātes dienu, un arī valsts himnas autora 100 g. dzimšanas dienu. Pēc tam klātesošie nodziedāja dziesmu brīvai Latvijai. Vēl runāja Ventspils — Talsu apr. mazpulku insp. V. Neimanis. Tad apgabala vecākais F. Gailītis gaŗākā referātā norādīja uz jaunatnes mērķiem un uzdevumiem. Sekoja mūziķāli-vokāli priekšnesumi.

KALUPES MAZPULKS

sākot trešo darbības gadu sarīkoja 28. aprilī svinīgā solījuma svētkus. Svētkus ievadīja ar gājienu uz baznīcu. Pēc divkalpojuma Kalupes tautas namā notika svinīgais solījums. Svētkus atklāja mazpulku inspekt. Fr. Butners. Pēc solījuma dalībniekus apsveica Kalupes draudzes b-zkgs V. Treišo, Kalupes lauksaimnieku biedrības vārdā, valdes loc. St. Jubulis un Kalupes

Mūsu mīļais, čaklais mazpulka biedrs

Stanislavs Šilvāns

šķīrās no mums uz mūžu š. g. 30. aprīlī.

Viņu paturēs piemiņā

Jāņu ciema mazpulks.

aizsardžu vārdā, priekšniece K. Šmite. Vakarā bija sarīkota teatra izrāde, kuŗā uzveda Ausmas Rogas mazpulku lugu „Pirms lielās dzīves." Vakars bija apmeklēts kuplā skaita un deva arī atlikumu mazpulka kasei.

KAROGA UN SVINĪGĀ SOLĪJUMA SVĒTKUS

sarīkoja **Barkavas** mazpulks 12. maijā. Dienā svētku dievkalpojums notika Barkavas katoļu baznīcā prāv. Dukaļska vadībā. Pēc tam lauksaimniecības skolā referātus nolasīja: L. L. kameras mazpulku insp. agr. Fr. Butners, agr. J. Brūns un agr. K. Liniņš par lauksaimniecības jautājumiem, Referātiem sekoja dievkalpojums māc. Kramiņa vadībā. Karogu ar piemērotu uzrunu pasniedza un pieņēma svinīgo solījumu agr. Fr. Butners. Solījumu nodeva 24 dalībnieki. Mātes dienai veltītu referātu nolasīja agr. K. Liniņš. Tam sekoja teātŗa izrāde ar R. Vītola mazpulku lugu „Baltzaļā karoga spēks," pēc tam tautiska rotaļa „Sprigulītis". Visus priekšnesumus izpildīja tikai mazpulka dalībnieki.

MAZPULKU HUMORS

No Rīgas mazpulku pieccīņām.

Kāpēc meitenes pareizāk laukumu noteica. Teļa dzīvība uz spēles. Pieci stārķi un divi ziedoši ķirši. Kungi! . . .

Saulesdārzā notiek Rīgas mazpulku pieccīņas. Otrais pieccīņu punkts — laukuma noteikšana. Daudz žiglas, lielas un mazas kājas mēro laukuma apkārtmēru un cik šo kāju pāru, tik dažādu iznākumu. Bet kas tad tas! Uztraucas mazpulka dalībnieki — puiša cilvēki. Meitenes laukumu noteikušas stipri pareizāk, nekā viņi — vīriešu pārstāvji. „Nu, es jau domāju", saka Kārlītis, lai tā varbūt apslēptu savu neveiksmi. „Laukuma noteikšanā sieviešiem veicas, to es zinu no piedzīvojumiem. Mana māsa, kad ziemā braucu no Bastejkalniņa ar vai bez ragaviņām, vienmēr pareizi aprēķināja un noteica, ka nu jau atkal veselu pushektaru bikšu esot noplēsis." „Bet cik par nomērotā pushektara vietu dabūji „tetera kāpostus"? Uz to mazpulka dalībnieču jautājumu Kārlītis neatbildēja un nodomāja, ka laikam gan meitenes laukumu rūpīgāk noteikušas un mērījušas tāpēc iznākums bijis pareizāks.

„Teļa dzīvību nevar likt uz spēles", nodomā Kārlītis un ķeras pie mezglu siešanas neslīdošā cilpā. Bet garā nodreb pati labākā brūnaļu ciltsmāte, kad pārbaudot mezglu labumu, cilpa jo cieši savelkas ap balto staļļa stabu. Labi ka stabs to panes un paliek vesels, bet Kārlītis sevi attaisnodams saka: „Nu, ja ne dzīvu, tad vismaz „zelta teļu" ar šo valgu varētu noturēt." To gan, tas jāatzīst arī pārējiem, bet dzīvā teļa dzīvību Kārlītis bija licis uz spēli . . .

Tanīs pašās pieccīņās par atstāstījumiem informācijas gājienā, Saules dārza dārzniecībā kāds statistiķis sniedza sekošus datus: 5 mazpulku dalībnieki dārzā redzējuši pastaigājamies stārķi, lai gan stārķa lielkungam ne prātā nebij pozēt mazpulku dalībniekiem, trīs redzējuši ziedošus ķiršus, lai gan tie vēl nebija sākuši domāt par ziedēšanu, 7 jāņogulāji likušies gluži pēc upenājiem, bet 3 dalībniekiem jāņogulāji izskatijušies pēc rožu krūmiem. Beidzot kommisijas priekšā jānāk arī Kārlitim. Kommisijas priekšsēdētājs ar savu pirmo un otro biedri, biedra palīgu, tā vietas izpildītāju, sekretāru un statistiķi sataisa nopietnas sejas, lai jautātu Kārlītim kutelīgos jautājumus par stārķi, ķiršiem un ogulājiem, un tā smagi bruktu uz Kārlīša atmiņu un apķērību. Bet Kārlītis nebūtu Kārlītis, jo viņš arī šo lietu neievadītu labā gultnē. Iegājis eksaminācijas istabā, tas noņem cepuri, laipni paklanas, sniedz roku kommisijas priekšsēdētājam un pametis skatu uz daudzgalvaino kommisiju nosaka: „Vī kas te daudz kungu!" . . . „Kungi" taču neies tik labam cilvēkam, kas tā prot citus godāt, grūtus jautājumus prasīt. Un patiesi, „kungi" garšīgi nosmejas, bet jautājums par stārķi un ķiršiem pa to laiku piemirsies. Ādis.

PAZIŅOJUMI.

Mēnešraksta „Mazpulks" abonēšana ir nepieciešama visiem mazpulku dalībniekiem un tamdēļ mēnešrakstu izsūtīs II. pusgadā visiem dalībniekiem, kas to pasūtījuši, vienalga I. pusgadam vai visam gadam.

* * *

Mēnešraksta „Mazpulks" abonēšanas naudas II. pusgada maksājums Ls 1,— jāizdara līdz š. g. 1. jūlijam, iesūtot naudu Latv. lauks. kamerai. Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, vai iemaksājot Latv. lauks. kameras pasta tekošā rēķinā № 4564.

* * *

Mazpulku sūtītā korespondence vienmēr apmaksājama ar pastmarkām pilnā apmērā. Skolas zīmogs uz mazpulku korespondences nav lietojams.

* * *

Mazpulku vadītājus lūdzam rūpēties, **lai mazpulka valde izpildītu visus pienākumus pēc mazpulku darbvedības un grāmatvedības instrukcijas. Visas mazpulka grāmatas** (biedru, kases, inventāra un protokolu) **pastāvīgi jātur pilnā kārtībā.** Tāpat visiem dokumentiem jābūt sakārtotiem, lai mazpulku inspektori, izbraucot pie mazpulka, ātri varētu pārbaudīt mazpulka darbību un kases stāvokli.

* * *

Mazpulka vadītājam un valdei šinī vasarā obligatoriski jāapmeklē katrs dalībnieks mājās, lai pārbaudītu dalībnieka darbību uz vietas. Par apmeklēšanu jāparakstās „dalībnieka vadonī — laukkopības un sakņkopības grāmatvedībā", izdarot arī atzīmes par lauciņa un apkopjamo kultūru stāvokli. Ražojumu apskatēs godalgos tikai tos dalībniekus, kuŗu lauciņi būs vasarā apskatīti.

* * *

Mazpulku sanāksmes, kuŗās piedalās mazpulku inspektori, jāapmeklē obligatoriski visiem dalībniekiem. Katram dalībniekam jāņem līdz „dalībnieka vadonis — grāmatvedība" un mazpulka valdes locekļiem — visas mazpulka grāmatas.

* * *

Ieteicam mazpulku dalībniekiem piegriezt **nopietnu vērību savvaļā augošo ārstniecības augu vākšanai.** Tuvāki paskaidrojumi par augu pazīmēm, vākšanu, uzglabāšanu, pārdošanas iespējamībām un cenām "Mazpulka dalībnieka vadonī — **Veseļošanās augu ievākšana",** kas maksā Ls 0,60 — „Mazpulka" ekspedīcijā, Rīgā, Baznīcas ielā № 4-a, pasta tek. rēķ. 4564.

* * *

Lūdzam rūpēties, lai pilsētnieku bērnus, kuŗi šovasar novietoti mazpulku dalībnieku ģimenēs, iepazīstinātu visā pilnībā ar mazpulku darbību laukos.

* * *

Atgādinam mazpulku vadītājiem, ka **līdz š. g. 1. jūlijam jāpieteic sava rajona mazpulku inspektoram tie mazpulku dalībnieki, kas vēlas piedalīties ilgstošās pieccīņu sacīkstēs.** (Skt. š. g. „Mazpulks № 5 — paziņojumos.) Sacīkstēs paredzētas ļoti vērtīgas godalgas.

* * *

Visiem mazpulkiem centīgi jāgatavojas **mazpulku darbu izstādei Rīgā,** š. g, augusta mēneša beigās, lai izstādītu rokdarbus un mājas amatniecības izstrādājumus. Līdz š. g. 1. augustam jāiesūta L. l. k. mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļai Rīgā, Baznīcas ielā 4-a pieteikumi izstādei, norādot cik liela platība izstādē būs vajadzīga mazpulka eksponātu izstādīšanai. Izstādes laikā paredzēta arī mazpulku sanāksme un valsts sacīktes.

* * *

Jelgavas rajona mazpulku inspektors runājams Jelgavā **tikai piektdienās** un Bauskā — **ceturtdienās,** Kalna ielā 22, tāļr. Bauska 198.

Katrā mazpulkā jāsarīko obligatoriski pieccīņu sacīkste līdz š. g. 1. jūlijam. (Skt. š. g. „Mazpulks № 5.)

* * *

Mazpulku dalibniekiem formas uzvalkos vai arī tikai cepurēs sasveicināšanās savā starpā obligatoriska un jāizdara militāri.

* * *

Aizrādam, ka vēl ir iespējams dažos mazpulkos sarīkot mājas amatniecības kursus. Pieprasījumus lūdzam adresēt L. l. k. mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļai. Citos mazpulkos lūdzam izpalīdzēties ar vietējiem amatniekiem un rokdarbu skolotājiem.

* * *

Lūdzam mazpulku vadītājus rūpēties, lai mazpulku dalībnieki pēc iespējas iegādātos jaunos formas tērpus. Pelēko vadmalu „Rīgas vilnas manufaktūras" veikalā, Rīgā, Tērbatas ielā 1/3 var iemainīt arī pret vilnu.

* * *

Lūdzam pēc iespējas lielākā skaitā izpārdot savā mazpulka apkārtnē **mazpulku loterijas biļetes,** kas piesūtītas mazpulku vadītājiem.

* * *

Lūdzam mazpulku vadītājus iesūtīt ziņas L. l. k. mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļai par ilggadīgiem laukstrādniekiem vietējā apkārtnē, kas ilgākus gadus nokalpojuši vienā saimniecībā, lai varētu sarīkot tiem godināšanas aktus, piešķirot arī balvas. Par godināšanas sarīkošanas laiku ziņosim katram mazpulkam atsevišķi.

* * *

Pučurgas mazpulks № 171 uz pašu vēlēšanos pārdēvēts par **Bauņu mazpulku № 171.**

* * *

Rīgas jūrmalas pilsētas II. pamatskolas mazpulks № 681 uz pašu vēlēšanos pārdēvēts par **Majoru mazpulku № 681.**

* * *

Līvānu mazpulku № 754 pārdēvējam par **Līvānu mazpulku „Vārpa" № 754.**

* * *

Mazpulku formas tērpu apraksts par Ls 0,20 eksemplārā dabūjams „Mazpulks" ekspedīcijā, Rīgā, Baznīcas ielā 4-a. Naudu var iesūtīt pastmarkās.

* * *

PĒDĒJĀ MĒNESĪ LATVIJAS LAUKSAIMNIECĪBAS KAMERAS MAZPULKU UN JAUNATNES AUDZINĀŠANAS NODAĻĀ REĢISTRĒTI UN APSTIPRINĀTI ŠĀDI MAZPULKI (kas bija pieteikti līdz š. g. 15. aprilim):

Vidzemē:

Salaspils — № 802; Jērcēnu — № 803.

Kurzemē:

Lubezeres — № 806; Embūtes — № 807; Puzes II. — № 808; Gramzdas — № 809; Liepenes — № 810; Valdemārpils — № 811; Ventspils valsts ģimnāzijas — № 812; Ventspils pilsētas — № 813; Nurmuižas-Pļavas — № 814; Sārnates — № 815.

Latgalē:

Pokrovas — № 804; Vipingas — № 805.

Latvijas lauksaimniecības kameras mazpulku un jaunatnes audzināšanas nodaļa.

JAUTĀJUMI UN ATBILDES.

Atbilde № 5.

Šūpošanās Lieldienas svētkos mūsu apkārtnē ir lielā cieņā, tikai izpriecas nolūkā. Tomēr vēl pastāv tautas vidū nostāsti, ka šūpoties vajagot lai vasarā odi nelienot acīs un lopi labi barojoties.

Ar olām sisties nozīmē uzzināt kuŗam no sitējiem pirmam būs kāda nelaime. (Kuŗam sasitās tam pirmam būs).

Jānis Ķiploks,
Valmieras pagasta mazpulka dalībnieks.

Atbildes iesūtījuši vēl: **Irlavas** mazpulka dal. A. Rugājs un citi.

MĪKLAS.

PILSĒTU MĪKLA.

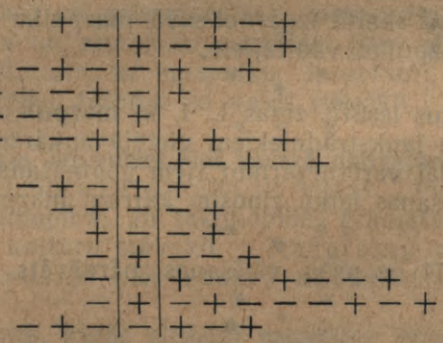

— Līdzskanis. + Patskanis.
Parallēlēs — tuvāks paskaidrojums.

Mīklas atminējums iesūtāms „Mazpulka" redakcijai: Rīgā, Baznīcas ielā 4-a, līdz š. g. 1. jūlijam uzdodot atminētāja vārdu, uzvārdu, mazpulka nosaukumu un Latv. lauks. kameras reģistrācijas numuru.

Saturs:

	Lp. p.
Tie, kuŗus Dieva Gars vada, ir Dieva bērni. Māc. Arn. Lūsis	193
Vakars dzimtenē. A. L.	195
Turēsim svētas maija un jūnija cīņu dienas. A. Skalda	196
Nevis darba un darba darītāju, bet tikai uzņēmības trūkums. R. Baķis	197
Diks un Roberts. A. M. Džeksons	198
Zvērasts. Guna	199
Pirmā vaga. Arv. Ozoliņš	200
Dieva svētīts ciems — Uranaži. A. Zemnieks	201
Uz darbu. D. Dambergs	201
Ceļosim. R. Ābeltiņš	202
Māmiņ! L. Sprūds	202
Norūdīšanās saulē, gaisā un ūdenī. Dr. R. Avotiņš	203
Jaunas mazpulku lugas. Ad. E.	205
Reizē ar pavasara vēstnešiem. H. Kalmiņš	206
Vērosim laiku. Agr. A. Ķibēns	207
Kā piesiet un balstīt ziedaugus. H. Kalmiņš	209
Vairāk vērības darbu sacensībām. Agr. J. Andersons	211
Mazpulka dalībnieka pienākumi vasarā. Agr. K. Ķirsis	211
Kā pagatavot dārza kultivatoru „ezi". J. Kārkliņš	213
Koka jumtu un sienu krāsošana. N. Kubuliņš	214
Ko mazpulks man laba darijis	216
Mazpulku dzīve	218
Mazpulku humors	221
Paziņojumi	222
Jautājumi un atbildes	224

Atbildīgais redaktors: RUDOLFS DZĒRVE.

L. Audze grām. sp. Rīgā, Baznīcas ielā 4-a (L. L. Centrālbiedrības gr. sp. nomnieks).

Aug. Kurau

Drāšu audumu, pinumu un caurumotu skārdu fabrika.
Rīgā, Tērbatas ielā 78, tāļr. 92227.

NOLIKTAVA:
Tērbatas ielā 24, tāļr. 27629.

Pastāvīgi lielā izvēlē

dāmu, kungu un bērnu apavi, kā arī speciāli aizsardzēm piemērotas krāsas kurpes.

Apavu nams „ALMA",

Rīgā, Kr. Barona ielā № 15.

KRĀSU

īpašības nezinātājam ir noslēpums, tamdēļ iegādājaties tikai īstas un labas, kādas ir mūsu krāsas.

Fabrikas noliktavas:

Rīgā, Lāčplēša ielā 52/54 un Dzirnavu ielā 66, blakus Konzumam.

A/S. **Ed. ROZĪTS**

A. Jakobsona

drāšu un skārdu sietu rūpniecība, Rīgā

Fabrika: Švarcmuižas ielā 14, tāļr. 41265.
Noliktava: m. Monetu ielā 7, tāļr. 21348.
Pasta tek. rēķ. Nr. 10527.

Glīti un izturīgi

ādas apavi

Rīgā, Brīvības ielā 149

A/S. „VARONIS"

P. Liepa

Mašinu un armatūru fabrika

Rīgā, Slokas ielā № 21, tāļr. 42512

Izgatavo:

Armatūras tvaika katliem, ūdens un gāzes vadiem.
Miglotājus: „Automax", „Pomona", „Klimax", „Apollo", rokas sprices etc.
Ugunsdzēsēju sūkņus un to piederumus.

Mazpulku dalībnieki!

Mūsu ražoto tīrvilnas drānu Jūsu formas tērpiem pārdod ne tikai mūsu fabrikas veikali **Rīgā, Tērbatas ielā № 1/3, Jelgavā, Pils ielā № 26** un **Daugavpilī, Kr. Valdemāra ielā № 20,** bet arī

Armijas Ekonomiskais veikals un tā nodaļas,

Liepājā:
Firma „Ērglis" Zivju ielā № 11,
J. Spektors, Graudu ielā № 46,
A. Cieglers, Zivju ielā № 6, un
Ch. Magidsons, Zivju ielā № 12.

Tukumā:
J. Aronsons, Lielā ielā № 2,
A. Dreijers, Brīvības lauk. № 6,
A. Ciekurs, Brīvības lauk. № 3.

Jēkabpilī,
M. Putniņš, Pasta ielā № 30.

Bauskā,
Brāļi Feitelsoni, Pils ielā № 30.

Mazsalacē,
Ed. Bundža, Baznīcas ielā № 2.

Cēsīs,
Jānis Oša, Rīgas ielā № 17.

Alūksnē,
Emma Cems, Čakstes lauk. № 2.

Priekulē,
A. Šmits, Raiņa ielā № 11.

Aucē,
J. Zaļums, Raiņa ielā № 5.

Smiltenē,
J. Pētersons.

Dobelē,
Jānis Auziņš, Pasta ielā № 1.

Rucavā,
Rucavas koop. „Pašpalīdzība".

Zvārdē,
Kārlis Lācis.

Dundagā,
Dundagas Pat. b-bā.

Ventspilī:
Indr. Grickus, Pils ielā № 18,
T. Picalcelms, Lielā ielā № 1.

Vaiņodē:
A. Upenieks, Rampu ielā № 2,
Marija Treiguts,
Zamuelis Lifšics.

Talsos:
E. Jaunpēteris, Lielā ielā № 23,
D. Hilmanis, Lielā ielā № 26.

Akc. sab. „Rīgas Vilnas Manufaktūra"